

Intendment of law. Záměr zákonodárce, ratio zákona. Skutečný význam, správné chápání nebo záměr zákona. Presumpce nebo závěr formulovaný soudy.

Common intendment. Přirozený a obvyklý smysl; obecný význam nebo chápání; prostý význam dokumentu, který je přímo patrný, aniž by bylo nutné jeho smysl komolit nebo deformovat.

Intent. Záměr, úmysl. Plán, rozhodnutí nebo odhodlání, s nímž nějaká osoba jedná. Wittes v. United States, 70 U.S. App. D. C. 316, 106 F.2d 837, 840. Stav myslí, v němž se nějaká osoba snaží dosáhnout daného výsledku v průběhu jednání. Je-li toto slovo používáno v souvislosti s úmyslným porušováním práva, je „intent“ práni přivodit výsledek, který naruší zájmy jiného. Wagner v. Pro, C.A. 603 F.2d 1005, 1010, 195 U.S. App. D. C. 423. Duševní přístup, který je možné zřídka kdy dokázat přímým svědectvím, musí však být dokázán okolnostmi, od nichž může být dovozen. State v. Gantt, 26 N. C. App. 554, 217 S.E.2d 3,5. Stav myslí existující v době, kdy se strana dopustí deliktu a který lze prokázat jednáním, okolnostmi a z nich odvoditelnými domněnkami. State v. Evans, 219 Kan. 515, 548 P.2d 772, 777.

Slova „intent“ je používáno v Restatement of Torts, 2nd, k označení toho, že si jednatel přeje způsobit či vyvolat určité následky nebo že předpokládá, že z něj v podstatě jistě vyplynou určité důsledky. Sec. 8A. Viz International tort.

Záměr a motiv nesmějí být zaměňovány. Motivem je to, co podněcuje osobu k jednání nebo nejednání. Záměr se týká jedině stavu myslí, s nímž je jednání skutečně nebo opomenuto.

Viz také Aforethought; Constructive intent; Intention; Larcenous intent; Legislative intent; Malice aforethought; Manifestation of intention; Mens rea; Predatory intent; Premeditation; Presumed intent; Scienter; Specific intent; Willful.

Common intent. Přirozený smysl daný slovům.

Criminal intent. Viz Criminal; Knowingly; Mens rea Premeditation.

General intent. V trestním právu jde o záměr učinit to, co zákon zakazuje. Pro trestní stíhání není nutné dokazovat, že obžalovaný zamýšlel způsobit přesně tu škodu, kterou způsobil, nebo přivodit přesně ten výsledek, který nastal.

Specific intent. V trestním právu záměr provést právě ten čin, který zákon zakazuje; např. násilný útok s úmyslem znásilnit.

Transferred intent. V zákoně, týkajícím se úmyslného porušení práva, jestliže osoba A. s úmyslem zasáhnout osobu B. tuto osobu mine a zasáhne místo ní osobu C., je záměr zasáhnout osobu B. převeden a stává se (naplňuje) nezbytným záměrem úmyslného porušení práva vůči osobě C. Viz také Transferred intent doctrine.

Intentio. Lat. V římském právu formální stížnost nebo tvrzení žalobce před přetorem.

Ve starém anglickém právu bod obžaloby nebo prohlášení při žalobě o vydání nemovitosti (*narratio*).

Intentio caeca mala. Nejasný nebo zastřený význam je špatný nebo neúčinný. Říká se o úmyslu pořizovatele závěti.

Intentio inservire debet legibus, non leges intentioni. Záměr [strany] musí být podřízen zákonům [nebo být s nimi v souladu], nikoli zákony záměrem.

Intentio mea imponit nomen operi meo. Můj záměr pojmenovává mé počínání.

Intention. Odhodlání jednat určitým způsobem nebo učinit určitou věc. Úmysl; vůle; účel; záměr. Výraz „intention“, je-li používán ve zmínce o smyslu závěti nebo jiných dokumentů, znamená jejich smysl a význam, jak lze vyvozovat ze slov v nich použitých. Jestliže se užívá ve zmínce o osobní a trestní odpovědnosti, může se o nějaké osobě, jež zamýšlí nějaký výsledek, který pravděpodobně nevyplývá z jejího úmyslného jednání, říkat, že měla na mysli tento výsledek, ať si to přála či nikoli. Viz také Four corners rule; Intent; Intentionally.

Intentional. Viz Intent; Intention.

Intentionally. Záměrně. Dělat něco cílevědomě a nikoli náhodně. State v. Marshall, 15 Ohio App.2d 187, 239 N.E.2d 755, 758. Osoba jedná „záměrně“, jestliže chce svým jednáním způsobit určité následky nebo věří, že následky jsou v podstatě jistým výsledkem takového jednání. State v. Bright, 78 App. 239, 337 S.E.2d 87, 89. Pro účely trestního zákona znamená vědomě nebo záměrně a nikoli náhodně nebo bezděčně. State v. Schott, 222 Neb. 456, 384 N.W.2d 620, 624. Viz také Intent; Intention.

Intentional tort. Úmyslné porušení práva, při němž se o osobě, která se takového jednání dopustila, má výslovně nebo mlčky za to, že jejím úmyslem nebo cílem bylo způsobit újmu.

Intentione. Ve starém anglickém právu writ vydaný proti tomu, kdo vstoupil na pozemky po smrti nájemce vdovského podílu, doživotního nájemce, atd. a jeho smyslem je uhájit právo na výnos statku po smrti držitele nebo právo na navrácení majetku.

Intent to kill. Úmysl zabít. Součástí skutkové podstaty některých závažných násilných trestných činů; vyžaduje, aby prokuratura, kromě ublížení na zdraví a použití násilí proti osobě, dokázala úmysl zabít. Viz Aggravated assault; Malice aforethought; Premeditation.

Inter. Lat. Mezi.

Inter alia. Mezi jiným. Mimo jiné. Výraz dříve užívaný v obhajobách, zvláště při citaci zákonů, kde zákon nebyl uváděn podrobně. *Inter alia enactatum fuit*, mimo jiné bylo uloženo.

Inter alia causas acquisitionis, magna, celebris, et famosa est causa donationis. Mezi jinými způsoby získávání majetku je významným, často používaným a oslavovaným způsobem dar.

Inter alios. Mezi ostatními osobami; mezi těmi, kdo nejsou s danou věcí obeznámeni.

Inter alios res gestas aliis non posse praejudicium facere saepe constitutum est. Bylo již často zjištěno a konstatováno, že věci, které se odehrály mezi jinými stranami, nemohou působit újmu.

Inter apices juris. Mezi jemnostmi práva. Viz Apex juris.

Inter arma silent leges. Ve válce zákony mlčí. Týká se např. vztahu státu a jeho vnějších nepřátel; a také se používá v případech občanských nepokojů, kdy může mimosoudní moc nastoupit na místo řádného zákonného procesu.

Inter brachia. V její náručí.

Inter caeteros. Mezi jiným; v obecné klauzuli; nikoli jmenovitě (*nominatim*). Výraz používaný v kontinentálním právu pro klauzule v poslední vůli, týkající se vydědění.

Intercalare. Lat. V římském právu uvést nebo zařadit mezi ostatní; zanést den nebo měsíc do kalendáře.

Intercedere. Lat. V římském právu zavázat se za dluh někoho jiného.

Intercept. Používáno ve federálním zákoně o odposlechu znamená sluchové získávání obsahů jakékoli drátové nebo ústní komunikace pomocí elektronického, mechanického nebo jiného zařízení. 18 U.S.C.A. § 2510. Viz Eavesdropping; Interception; Wiretapping.

Interception. Ve Federal Communications Act, který zakazuje zachycování drátového nebo radiového spojení, znamená převzetí nebo zmocnění se informací cestou nebo ještě před tím, než dorazily na určené místo, a obvykle neznamená získání toho, co má být posláno před nebo v daném okamžiku, opouští vlastnictví napojeného odesílatele, nebo poté, nebo v momentě, kdy přechází do majetku zamýšleného příjemce. Communications Act of 1934, 605, 47 U.S.C.A. § 605; Goldman v. United States, N.Y., 316 U.S. 129, 62 S. Ct. 993, 995, 86 L. Ed. 1322. Viz Eavesdropping; Wiretapping.

Interchangeably. Výměnou. Tento výraz vhodně označuje metodu podpisu smluv, nájmu nemovitosti, kontraktů apod., vyhotovovaných dvojmo, přičemž každá strana podepisuje kopii, kterou předává druhé.

Inter conjuges. Mezi manželi.

Intercourse. Komunikace; doslova styk nebo průchod mezi osobami nebo místy; obchod; pohlavní styk.

Interdict. Zákaz.

Ecclesiastical law. Církevní právo. Církevní odsouzení, kterým se zakazuje sloužit bohoslužby (udělovat svátosti) konkrétním osobám nebo na určitých místech.

Roman and civil law. Římské a kontinentální právo. Dekret, kterým praetor v určitých případech stanovených ediktem nařizuje, co má být učiněno nebo opomenuto, zejména pokud jde o věci, týkající se vlastnického práva nebo práva *quasi*-vlastnického. V novodobém kontinentálním právu jsou interdiktty považovány za totéž co žaloby, ačkoli dávají podnět ke zkrácenému řízení.

Interdiktty jsou buď prohibitivní, obnovující nebo exhibitivní; v prvním případě jde o zákaz, ve druhém o výnos, kterým se obnovuje vlastnictví ztracené násilím, a třetí je výnos o předkládání účtů, atd.

Interdikt byl odlišován od „žaloby“ (*actio*), a to z toho důvodu, že praetor sám rozhodl v první instanci (*princípaliter*), na základě žádosti žalobce, bez předchozího jmenování soudce (*judex*) tím, že vydal dekret, v němž nařizoval, co má být učiněno a co má být ponecháno ve stávajícím stavu. Může být používán jakožto opravný prostředek v různých případech, u nichž lze zachovat běžný postup; proto se interdiktty jednu dobu používaly častěji než *actiones*. Poté však upadly v zapomenutí a v době Justiniánově nebyly obecně považovány za nutné.

Interdiction. *Francoúzké právo.* Každá osoba, která se v důsledku duševní choroby stala neschopnou ovládat své vlastní zájmy, může být svěřena do péče opatrovníka, který bude spravovat její záležitosti s tímž účinkem, jako by to činila sama. O takové osobě se říká, že je „interdit“ (*zbavená způsobilosti k právním úkonům*) a její *status* je označován za „interdiction“ (zbavení způsobilosti k právnímu jednání).

Civil law. Kontinentální právo. Soudní dekret, kterým se nějaká osoba zbavuje *výkonu* svých občanských práv.

French—Canadian law. Francouzsko—kanadské právo. Proces zahájený za účelem získání kurátora osoby a majetku; zahrnuje svolání rodinné rady a petici adresovanou soudu nebo jeho protonotáři, po níž následuje slyšení před soudem.

International law. Mezinárodní právo. „Zákaz obchodních styků“ (an interdiction of commercial intercourse) mezi dvěma zeměmi je vládní zákaz obchodního styku, jehož smyslem je přivodit pro danou dobu úplné přerušení jakéhokoli obchodování. The Edward, 1 Wheat, 272, 4 L. Ed. 86.

Interdum evenit ut exceptio quae prima facie iusta videtur, tamen inique noceat. Někdy se stává, že obhajoba, jež se zdá *prima facie* spravedlivá, je nicméně poškozující a nespravedlivá.

Interesse. Lat. Podíl. Nárok na peníze; také nárok na pozemky.

Interesse termini. Nárok na lhůtu. Takový druh nároku nebo majetku, který získává nájemce po celá léta na pozemcích převedených na něho na základě držby, než se stal skutečně vlastníkem těchto pozemků; na rozdíl od majetku nebo nároku, jež mu byl zajištěn pachtem, a také omezen ve vlastnictví skutečným ujmoutím se držby pozemků a z toho vyplývajícího předpokladu vlastnictví, a který je pak nazýván „pachtem“.

Pro interesse suo. Ve svém vlastním zájmu; podle nebo v rozsahu jeho individuálního zájmu. Používáno (v praxi) k popisu intervence strany, která vstupuje do procesu za účelem ochrany svých vlastních zájmů, jež mohou být zahrnuty do sporu mezi hlavními stranami nebo ovlivněny řešením jejich sporu.

Interest. Nejvšeobecnější výraz, jehož lze použít k označení práva, nároku, titulu nebo subjektivního práva na něco. Při aplikaci na nemovitosti se často používá v souvislosti s výrazy „estate“ (majetkové právo k nemovitosti), „right“ (právo) a „title“ (právní titul). Zejména právo mít výhodu z přírůstku z čehokoli; jakékoli majetkové právo, avšak méně než právní titul.

Slovo „interest“ (zájem) se používá v celém Restatement of Torts, Second, k označení předmětu jakéhokoli lidského práni. Sec. 1.

Slovo „interest“ (subjektivní právo) se používá v Restatement of Property jak druhově, přičemž zahrnuje rozličné celky práv, privilegií, pravomocí a imunit, tak individuálně, kde znamená kterékoli z nich. Sec. 5.

„Interest“ (zájem), který je s to vyloučit soudce z pojednávání věci, je osobní majetkový nebo peněžní zájem nebo zájem, který se týká individuálních práv soudce, a odpovědnost, zisk nebo úleva soudce musí zvrátit výsledek procesu. Mears v. Hall, 263 Ark. 827, 569 S.W.2d 91, 94.

Viz také Add on interest; Adverse interest; Against interest; Beneficial interest; Community of interest; Compelling state interest; Compound interest; Conflict of interest; Contingent interest in personal property; Coupons; Equitable interest; Executory interests; Future interests; Identity of interests; Insurable interest; Leasehold interest; Legal interest; Lessee's interest; Lessor's interest; New York interest; Ownership; Pendency interest; Possessory interest; Public interest; Security interest; Senior interest; Terminable interest; Usury; Vested interest.

Absolute interest. Absolutní subjektivní právo k majetku má ten, kdo jej má právně zajištěn natolik, že bez jeho souhlasu jej nemůže zbavit žádná nahodilá nebo nepředvídaná událost. Je tudíž i vlastníkem podílu, který musí nutně utrpět ztrátu, jestliže je majetek zničen. *Viz také* Fee simple; Title.

Easement. Služebnost je „subjektivní právo“ k pozemku a zahrnuje právní titul. *Allen v. Smith, Mo. App., 375 S.W.2d 874, 878. Viz Easement.*

For use of money. Úrok je kompenzace povolena zákonem nebo stanovená stranami za používání půjčených peněz. *Jones v. Kansas Gas & Electric Co., 222 Kan. 390, 565 P.2d 597, 604.* Základní náklady půjčování peněz nebo smlouvy o nákupu na splátky. Platby, které vypůjčovateli platí půjčovateli za použití peněz. Náklady za používání úvěrů nebo fondů někoho jiného. Společnost platí úrok ze svých dlužních úpisů jejich držitelům.

Accrued interest. Úrok získaný (připsaný), avšak dosud nezaplacený. *Viz také* Accruing interest.

Accumulated interest. Úrok z dlužních úpisů a dalších dluhů, který je nebo byl splatný, avšak není dosud splacen.

Boston interest. *Viz* Boston interest.

Compound interest. Úrok z úroku; *tj.* úrok placený na hlavní plus přirostlý úrok. Existuje tam, kde je přirostlý úrok připočítáván k hlavní částce, a s celkem se pro výpočet úroku pro příští období nakládá jako s novou jistinou. Úrok přidávaný k jistině, jakmile se stává splatným, čímž se stává úročitelným. *Wieland v. Loon, 79 S.D. 608, 116 N.W.2d 391, 393.*

Conventional interest. Smluvený úrok. Úrok v sazbě dohodnuté a stanovené samotnými stranami, na rozdíl od toho, který byl stanoven zákonem pro případ, že neexistuje jednoznačná dohoda.

Excessive interest. *Viz* Usury.

Ex-interest. V burzovním jazyce se o obligaci nebo jiném úroku přinášejícím cenném papíru říká, že je prodáván „ex-interest“, jestliže prodávající rezervuje sám sobě úrok již nahromaděný a splatný (pokud je nějaký úrok) nebo úrok nahromaděný k příštímu úrokovému dni.

Gross interest. Hrubý úrok. Celkový úrok placený vypůjčovatелеm, který zahrnuje administrativní náklady a výdaje půjčovatele.

Interest rate. *Viz* Interest rate.

Interest upon interest. *Viz* Compound interest, výše.

Legal interest. *Viz* Legal interest.

New York interest. Newyorský úrok. Úrok vypočítaný na základě přesného počtu dnů v měsíci místo úroku počítaného z měsíce o 30 dnech. *Viz také* Boston interest.

Nominal interest. Nominální úrok. Úrok stanovený na cenném papíru a nikoli na základě sazby vycházející z ceny cenného papíru.

Ordinary interest. Obyčejný úrok. Úrok vypočítaný zcela na základě jistiny, do něhož se nezapočítává žádný úrok z dřívějšího úroku.

Simple interest. Jednoduchý úrok. Takový, který je placen na jistinu nebo půjčenou částku při určité sazbě nebo rezervě, stanovené zákonem nebo dohodou stran. Úrok vypočítaný z jistiny, kde úrok získaný během období před splatností půjčky není ani přidáván

k jistině, ani proplácen půjčovateli. Úrok, který je placen na půjčenou jistinu na rozdíl od úroku z úroku, což je úrok placený na neplacený úrok. *B. F. Saul Co. v. West End Park North, Inc., 250 Md. 707, 246 A.2d 591, 598.* Rozdíl mezi „jednoduchým úrokem“ a „úrokem z úroku“ tkví v tom, že „jednoduchý úrok“ se nesměšuje s jistinou, a proto se nestává součástí základu, z něhož je vypočítáván příští úrok. *Stewart v. Isbell, 155 Mich. App. 65, 399 N.W.2d 440, 446.*

Imputed interest. Při zdaňování zdanitelný příjem, který je výsledkem výhodného nákupu aktiv za nižší hodnotu, než je jejich tržní hodnota; k tomu dochází, zaujímal-li někdo takovou pozici, při níž využije příležitosti, kterou jiní nemají. Odhadovaný poplatek za úrok za použití kapitálu, i když se nepočítá s hotovým placením. *Viz také* Cost (Imputed cost). Pro některé dlouhodobé prodeje majetku má IRS (Internal Revenue Service) pravomoc proměnit část zisku z prodeje na úrokový příjem, pokud smlouva nepočítá s minimální úrokovou sazbou, kterou by platil kupující. Použití tohoto postupu má za následek, že prodávající je nucen uznat menší dlouhodobý kapitálový zisk a větší obvyklý příjem (*tj.* příjem z úroku). *I.R.C. § 483. Viz také* Cost (Imputed cost).

Insurance. *Viz* Insurable interest.

Intervention. Slovo „zájem“ užívané v ustanovení Federal Rule of Civil Procedure (federální pravidla civilního procesu) znamená, že při včasné použití je dovoleno každému vstoupit do řízení tam, kde by zastoupení jeho „zájmu“ existujícími stranami bylo nebo mohlo být nepřímo a ten, kdo jej má, je nebo by mohl být vázán rozsudkem v žalobě, znamená konkrétní zákonný nebo spravedlivý zájem ve věci. *Toles v. U.S., C.A.N.M., 371 F.2d 784, 785, 786. Viz* Fed. R. Civil P. 24.

Zájem postačující k tomu, aby podpořil účast v řízení o právo, musí být podstatný, musí být přímý, a nikoli problematický, a musí vycházet z práva, jež náleží spíše navrhanému účastníkovi, než již stávajícímu účastníkovi řízení. *Vazman, S. A. v. Fidelity Intern. Bank., D.C.N.Y., 418 F. Supp. 1084, 1085.* „Zájem“ na předmětu žaloby, aby se jeho nositel stal nutnou stranou nebo řádným účastníkem, nezahrnuje pouze následnou, vzdálenou možnost nebo možnost založenou na dohadu, že zainteresovaná osoba je nějakým způsobem postižena výsledkem jednání, avšak musí jít o takový přímý nárok, týkající se předmětu jednání, že držitel buď získá nebo ztratí v důsledku rozsudku, který by měl být vyneset. *Bunting v. McDonnell Aircraft Corp., Mo., 522 S.W.2d 161, 169.*

Penalty. Úrok jako trest je vymáhání opožděných závazků; je to kompenzace za prodlení s placením (*např.* úrok uložený IRS za opožděné placení daní). *Wayne Tp. in Passaic County v. Ricmin, Inc., 124 N. J. Super. 509, 308 A.2d 27, 30. Viz také* Penalty.

Interested party. Zainteresovanou stranou je pro účely správního řízení ten, kdo má zákonně uznaný soukromý zájem, a nikoli prostě možný peněžní prospěch. *First Nat. Bank v. Oklahoma Sav. and Loan Bd., Okl., 569 P.2d 993, 996.*

Interest equalization tax. Vyrovnávací daň. Daň uvalovaná pokaždé, kdy americký občan získá zahraniční cenný papír nebo dlužní úpis zahraničního výstavce, pokud je taková obligace vystavena na období, při němž zbývá do splatnosti jeden rok nebo více. *I.R.C. § 4911(a).* Tato daň byla zrušena v roce 1974.

Interest-free loans. Bezúročná půjčka. Půjčky bona fide, jež nemají úrok (nebo mají úrok nižší než je tržní cena). Jestliže se uzavírá v neobchodní záležitosti, je prvek stanoveného úroku považován za dar půjčovateli vypůjčovateli. Je-li uzavírána společností ve prospěch akcionáře, může z toho vzniknout konstruktivní dividenda. V každém případě by měl půjčovatel přiznat příjem z úroku. *I.R.C. § 7872.*

Interest rate. Úroková sazba. Procento z peněžní částky, jež se platí za její použití po určitou dobu. Obecně je vyjádřena jako roční procentní sazba (annual percentage rate — APR). Federální a státní zákony upravují výši úrokové sazby a zveřejnění informací o spotřebitelských půjčkách. *Viz* Annual percentage rate; Coupon rate of interest; Truth-in-Lending Act; Usury.

Lock rate. Úroková sazba vzniklá v době žádosti o hypotéku a garantovaná po určitou dobu, obvykle až do umožnění. Sazba může být „locked“, „zamčená“, tedy neměnná po různou dobu — ve většině případů na 30, 60 nebo 90 dní.

Nominal interest rate. Nominální úroková sazba. Periodická sazba úroku, jež je stanovena v dohodě o půjčce nebo cenném papíru. Často je efektivní úroková sazba větší než je nominální sazba s ohledem na faktory, jako jsou frekvence zvyšování a odhad úroku předem.

Prime rate. Základní úrok. Nejpriznivější úrokové sazby účtované obchodní bankou na krátkodobé půjčky jejím nejlepším (*tj.* nejdůvěryhodnějším) zákazníkům.

Real interest rate. Reálná úroková míra. Sazba připravená inflaci, účtovaná pro výpůjčkové fondy.

Variable interest rate. Pružná úroková sazba, která se zvyšuje nebo snižuje podle současných tržních sazeb.

Interest reipublicae ne maleficia remaneant impunita. Stát má zájem na tom, aby zločiny nezůstaly nepotrestány.

Interest reipublicae ne sua quis male utatur. Stát má zájem na tom, aby nikdo nezneužíval svůj majetek (*srovnej* Gaius I. 52).

Interest reipublicae quod homines conserventur. Stát má zájem na tom, aby životy lidí byly šetřeny.

Interest reipublicae res judicata non rescindi. Stát má zájem na tom, aby věci pravomocně rozsoudené nebyly odvolávány. Je věcí veřejného zájmu, aby rozsudky soudů nebyly porušovány.

Interest reipublicae suprema hominum testamenta rata haberi. Stát má zájem na tom, aby poslední vůle člověka byla udržována v platnosti (nebo jí bylo dovoleno obstát).

Interest reipublicae ut carceres sint in tuto. Stát má zájem na tom, aby vězňice byly bezpečnými místy uvěznění.

Interest (imprimis) reipublicae ut pax in regno conservetur, et quacunq[ue] paci adversentur provide declinentur. Je v mimořádném zájmu státu, aby byl v království zachován mír a aby se uvážlivě bránilo jakýmkoli věcem ohrožujícím.

Interest reipublicae ut quilibet re sua bene utatur. Je v zájmu státu, aby každý užíval svého majetku řádným způsobem.

Interest reipublicae ut sit finis litium. Stát má zájem na tom, aby soudní spory (rychle) končily.

Interfere. Zabraňovat; překážet; bránit; zasahovat; pronikat; překročit; rušit; intervenovat; vměšovat se; stát v cestě. Vstoupit do, nebo se účastnit něčeho, co se týká jiných. *People ex rel. Benefit Ass'n of Railway Employees v. Miner, 387 Ill. 393, 56 N.E.2d 353, 356.*

Interference. Současné přihlášení patentu. Řízení Úřadu pro patenty a obchodní známky (Patent and Trademark Office), v němž se určuje prioritita vynálezu mezi dvěma nebo více stranami nároklujícími patentově nejasný předmět. Může se dít mezi dvěma nebo více žadateli o patent nebo jedním nebo dvěma majiteli patentu a nejméně jedním žadatelem o patent. Rozhodnutí může Úřad pro patenty a ochranné známky vynést *sua sponte* nebo o ně může požádat žadatel o patent. O současně přihlášeném patentu rozhodne Board of Patent Appeals (Rada rozhodující o odvoláních ve věcech patentů). *35 U.S.C.A. § 135. Viz také* Infringement.

Interference with business relationship. Zasahování do vzájemných obchodních vztahů. Prvky tohoto úmyslného porušení práva jsou existence vzájemných obchodních vztahů, v nichž má žalobce zákonná práva, úmyslné a neospravedlnitelné zasahování do těchto vztahů žalovaným a škoda způsobená žalobci jako důsledek porušení těchto vzájemných obchodních vztahů. *Gerber v. Keyes Co., Fla. App. 3 Dist., 443 So.2d 199, 200.*

Interference with contractual relationship. Zasahování do vzájemných smluvních vztahů. Toto úmyslné porušení práva má čtyři prvky: existence platné smlouvy, znalost této smlouvy ze strany žalovaného, úmyslné porušování této smlouvy žalovaným a škody. *Wegman v. Dairylea Cooperative, Inc., 50 A.D.2d 108, 376 N.Y.S.2d 728, 736.*

Interim. Lat. Mezitím; zatím; dočasně; mezi. Právní nástupce *ad interim* je ten, kdo je jmenován v době mezi bankrotem a jmenováním řádného nástupce. *Viz* rovněž Interlocutory.

Interim committitur. „Zatím jej nechme uvěznit.“ Příkaz soudu (nebo výpis ze spisu, který se o něm zmiňuje), podle něhož je vězeň svěřen do vězňice s příkazem jej tam ponechat do té doby, než bude moci být podniknuta nějaká další akce, nebo do té doby, než nadejde čas pro výkon rozsudku nad ním.

Interim curator. Ve starém anglickém právu osoba jmenovaná smírčími soudci, aby dohlížela nad majetkem toho, kdo byl odsouzen za zločin, než bude Korunou jmenován správce nebo správci k těmto účelům.

Interim financing. Krátkodobá půjčka získaná ke krytí zatímních nákladů spojených se stavbou, převzetím firmy nebo podobně, než se získá stálé financování (*např.* hypotéka, záruky). Nazývá se rovněž překlenovací půjčkou.

Interim officer. Dočasný úředník. Úředník, který je jmenován, aby obsadil funkci během jejího přechodného uvolnění nebo během přestávky způsobené nepřítomností nebo nezpůsobilostí řádného úředníka.

Interim order. Prozatímní příkaz. Příkaz vydaný prozatímně, než se něco stane.

Interim receipt. Prozatímní stvrženka. Stvrženka potvrzující příjem peněz zaplacených jakožto pojistná záloha za pojišťovací smlouvu, o níž je zažádáno. Je-li riziko odmítnuto, peníze jsou refundovány po odečtení zálohy *pro rata* (proporcionálně).

Interim statements. Prozatímní výpis. Při účtování výpis vydaný na období kratší než je pravidelné roční zúčtovací období. Od většiny společností se požaduje vydávat prozatímní výpisy za každé čtvrtletí.

Interinsurance exchange. Reciprocal exchange (*v.t.*).

Interior Department. Ministerstvo vnitra. Ministerstvo na úrovni výkonné moci federace, jemuž podléhají úřadovny zabývající se záležitostmi Indiánů, hornictvím, rybolovem a divokou zvěří, geologickým průzkumem, správou pozemků, národními parky a památníky, územími, povodněmi, péčí o ochranu přírody, veřejnými pracemi a příbuznými oblastmi. *Viz také* Bureau of Land Management.

Interlaqueare. Ve staré anglické praxi spojovat dohromady, nebo zaměnitelně. Soudní příkazy (*writy*) byly nazývány „*interlaqueata*“, kde jich bylo několik vydáno proti několika stranám bydlicím v různých hrabstvích, přičemž každá strana byla předvolána samostatným příkazem, aby zmocnila nájemce spolu s dalšími zmocniteli.

Interlineation. Psaní mezi řádky dokumentu, také to, co je psáno je napsáno mezi řádky. *Viz také* Interpolate.

Interlining. Praxe, při níž dopravce, jehož trasy, na něž bylo vydáno osvědčení, nesměřují k místu určení zásilky, předá zásilku k dodání jinému přepravci. *Gilbertville Trucking Co. v. U.S., Mass., 371 U.S. 115, 83 S. Ct. 217, 221, 9 L. Ed.2d 177. Viz také* Joint through rate.

Interlocking confession. Vzájemně propojené příznání. Příznání, jež jsou v podstatě stejná a shodná, týkající se významných prvků projednávaného trestného činu. Jsou přípustná ve spojených procesech. *State v. Chaffee, 285 S. C. 21, 328 S.E.2d 464, 469.*

Interlocking directors. Navzájem spojení ředitelů. Osoby, jež slouží současně ve správních radách dvou nebo více společností, jež mají vzájemné styky. Federální protimonopolní zákon zakazuje vzájemně spojené ředitele soutěžících podniků (15 U.S.C.A. § 19); takoví ředitelé mohou rovněž působit problémy, týkající se svěřenských povinností.

Interlocutory. Prozatímní; dočasný; mezitímní, nikoli konečný. Něco, co je mezi začátkem a koncem procesu, co rozhoduje o nějakém bodu nebo záležitosti, není to však konečné rozhodnutí celého sporu. Mezitímní příkaz nebo dekret je takový, který nerozhoduje s konečnou platností o příčině žaloby, ale rozhoduje jenom o nově vzniklé záležitosti, která se týká případu a vyznačuje další kroky, aby soud mohl rozhodnout případ v jeho merit. *In re Merle's Inc., C. A. Wash., 481 F.2d 1016, 1018.*

K výrazu *interlocutory* viz tato hesla: Costs; Decree; Injunction; Judgment; Order; a Sentence. *Viz také* Intermediate order.

Interlocutory appeal. Prozatímní odvolání. Odvolání ve věci, která není ve sporu rozhodující, která však je nezbytná pro vhodné posouzení podstaty. *Viz také* Final decision rule.

Interlocutory Appeals Act. Federální zákon, který zaručuje volné uvážení odvolacími soudy při posuzování jakéhokoli prozatímního nařízení v civilním případě, jestliže soudce první instance (*tj.* federal district court – federální okresní soud), který vydal příkaz, konstatoval v zápise, že se nařízení týká takové závažné právní otázky, jako např. zda je pádný důvod pro rozdí-

ný názor a že okamžité odvolání nařízení by mohlo podstatně urychlit definitivní ukončení sporu. 28 U.S.C.A. § 1292.

Interlocutory decision. Jakékoli rozhodnutí před konečným rozhodnutím. *Viz* Interlocutory. *Srovnej* Final decision or judgment.

Interloper. Podloudník, obchodník na černo. Osoby, jež se pletou nebo zasahují do obchodování, k němuž nemají oprávnění. Osoby, jež vstupují do země nebo na nějaké místo za účelem obchodování bez oprávnění. Kdo se vměšuje do záležitosti, jež mu nepřísluší a za něž nenese odpovědnost; vetřelec; narušitel. Neoprávněné zasahování do práv jiných.

Intermarriage. *Viz* Miscegenation.

Intermeddle. Zasahovat do majetku nebo obchodování neoprávněně nebo bez práva nebo právního titulu. *Viz také* Interfere; Interloper.

Nejde o odborný právní termín, někdy se jej však používá ve zmínce o počínání exekutora *de son tort* nebo *negotiorum gestora* v občanském právu.

Intermediary. Rozhodce nebo prostředník. Makléř; ten, kdo je zaměstnán za účelem projednání věci mezi dvěma stranami a kdo může být pro tento účel agentem obou; *např.* pojišťovací makléř. *Viz také* Finder.

Intermediary bank. Jakákoli banka, do níž je převedena položka v průběhu inkasa, kromě banky depozitáře nebo splátce. U.C.C. § 4–105(c).

Intermediate. Zprostředkující. Zasahující do řízení, procesu, obchodu apod., nebo mezi začátkem a koncem. *Viz* Interlocutory; Intervention.

Intermediate account. V dědickém právu účet vykonavatele, administrátora nebo opatrovníka, zasláný po jejich prvním nebo počátečním účtu a před jejich závěrečným účtem. Účet vypravený soudem za účelem zjištění počínání účtující osoby a stavu nebo situace fondu jí svěřeného, který však není předmětem konečného soudního urovnání.

Intermediate courts. Soudy, jež mají obecnou pravomoc, a to prvoinstanční nebo odvolací nebo obojí, nad nimiž je však soud poslední instance.

Intermediate order. Nařízení vydané mezi zahájením žaloby a konečným rozhodnutím o ní, provádějící žalobu v jejím průběhu, které nerozhoduje o případu, ale rozhoduje jen o některých otázkách, jež se jí týkají; nařízení, proti němuž se nelze přímo odvolat. *Viz* Interlocutory.

Intermediation. Zprostředkování. Finanční výraz, který se týká umístění fondů v bance nebo v jiné finanční instituci, rovněž může jít o zprostředkovatele, který sleduje cíle investovat takové fondy do akcií, dlužních úpisů atd.

In terminis terminantibus. V podmínkách určení; přesně k projednávané otázce. Za výslovných nebo určených podmínek.

Intermittent easement. *Viz* Easement.

Intermittent stream. Proud, jehož tok je v přirozeném stavu přerušen, buď čas od času během roku nebo na různých místech, nebo z obou důvodů. *U.S. v. Fallbrook Public Utility Dist., D. C. Cal., 109 F. Supp. 28, 78.*

Intermixture of goods. Záměna zboží; vzájemné zaměňování nebo směšování zboží, patřícího různým ma-

jitelům takovým způsobem, že zboží patřící jednotlivým majitelům nelze z celé masy identifikovat nebo vybrat. *Viz také* Confusion of goods.

Intern. Internovat. Omezit nebo zbavit osobní svobody osobu nebo skupinu osob, zejména v době války (*např.* nepřátelské cizince). Pokročilý student nebo nedávň absolvent v profesionálním oboru; *např.* někdo, kdo je školený v profesi spřízněné s medicínou a před tím, než nastoupí do praxe, absolvuje po určité období praktický výcvik na klinice. *Regents of University of Mich. v. Michigan Employment Relations Commission, 38 Mich. App. 55, 195 N.W.2d 875, 878. Viz také* Internment.

Internal. Týkající se vnitřku; zahrnutý (obsažený) uvnitř hranic; týkající se vnitřní záležitosti nebo zájmu; domácí, na rozdíl od zahraniční.

Internal act. To, co se přihodí uvnitř osoby, organizace nebo vlády na rozdíl od události vně takovýchto subjektů.

Internal audit. *Viz* Audit.

Internal affairs of corporation. V mezinárodním právu soukromém jsou práva a odpovědnost společnosti určovány zákony státu, který má nejnvýznamnější (nejúžší) vztah k události a stranám. *Restatement, Second, Conflicts, § 302(1).* Takové záležitosti jsou obvykle ponechávány soudům ve státě registrace.

Internal commerce. *Viz* Commerce.

Internal financing. Financování obchodu z fondů vytvářených normálními operacemi v protikladu k financování z vypůjčených fondů nebo vydáním akcií.

Internal improvements. Pokud jde o vládní politiku a ustanovení ústavy, omezující zdanění nebo poskytování státních zakázek, vedoucí k vytváření státního dluhu, znamená tento výraz veřejně prospěšné práce nebo výhodu, jejichž cílem je usnadnění vzájemné komunikace, obchodních styků a výměny zboží, dopravy osob a majetku, nebo rozvoj přirozených zdrojů státu, jako jsou železnice, veřejné silnice, dálnice a průplavy, mosty, zdokonalení řek a přístavů, systémů umělého zavlažování a zdokonalování vodních elektráren; nezahrnuje však vytváření a udržování státních institucí.

Internal police. Termín někdy používaný pro policejní pravomoc nebo pravomoc přijímat zákony v zájmu veřejné bezpečnosti, zdraví a morálky, jež je vlastní zákonodárné moci každého státu; má být uplatňována pouze se zřetelem k vnitřním záležitostem každého státu a jeho vlastních občanů, a není postupována federální vládě. *Viz také* Policy power.

Internal revenue. Státní příjmy z vnitřních zdrojů, z daní, na rozdíl od příjmů z cel a zahraničních zdrojů.

Internal Revenue Code (I.R.C.). Tento zákoník, který kodifikuje všechny federální daňové zákony, včetně úpravy daně z příjmu, nemovitosti, darovací daně, spotřební daně a dalších. Tyto zákony zahrnují Title 26 U.S. Code a jsou realizovány orgánem Internal Revenue Service a jejím prostřednictvím Treasury Regulations (opatření či pravidla ministerstva financí); Revenue Rulings (daňové předpisy či pravidla), atd. S ohledem na rozsáhlé revize daňových zákonů v souvislosti s vydáním Tax Reform Act v roce 1986 je Title 26 U.S. Code znám jakožto Internal Revenue Code z roku 1986.

Internal Revenue Service (I. R. S.). Daňový odbor ministerstva financí USA, – úřad zabývající se zejména

vybíráním federálních daní, je odpovědný za provádění a uplatňování zákonů o vnitřním příjmu s výjimkou těch, jež se týkají alkoholu, tabáku, střelných zbraní, výbušnin a sázek. Je součástí ministerstva financí. Základní činnost I.R.S. zahrnuje poskytování služeb daňovým poplatníkům a jejich výchovu; stanovování a vybírání daní vnitřního příjmu; určování kvalifikace penzijního plánu a statutu organizací vyňatých z daňové povinnosti a příprava a vydávání pravidel a úprav k výkladu ustanovení Internal Revenue Code.

Internal security. Právní obor a součást vládního systému (*např.* CIA, FBI), jež se zabývájí opatřeními k ochraně země před podvratnou činností.

Internal security acts. Federální zákony (Smith Act, 18 U.S.C.A. §§ 2385, 2386; McCarran Act, 50 U.S.C.A. § 781 et seq.) kontrolující a prohlašující za ilegální podvratnou činnost komunistických organizací a ostatních skupin, jejichž cílem je svrhnout a rozrušit vládu.

Internal waters. Vnitřní vody. Vody, jež leží zcela uvnitř určitého státu nebo země. *Viz také* Inland waters.

International agreements. Mezinárodní smlouvy. Smlouvy a další dohody smluvního charakteru mezi různými zeměmi a organizacemi cizích států, zakládající práva a povinnosti (mezinárodněprávní závazky a odpovědnost) mezi smluvními stranami.

International commerce. *Viz* Commerce.

International Court of Justice. Mezinárodní soudní dvůr. Soudní orgán Organizace spojených národů. Má pravomoc poskytovat posudky o kterékoliv právní otázce a výkladu smlouvy, je-li o to požádán Valným shromážděním, Radou bezpečnosti nebo jiným orgánem či odbornou organizací Spojených národů, které k tomu Valné shromáždění zmocní. Má rovněž pravomoc řešit právní spory mezi zeměmi, byly-li na soud dobrovolně vzneseny. Jeho rozsudky mohou být vynuceny Radou bezpečnosti. Jeho pravomoci jsou definovány statutem, jehož stranou jsou i všechny členské země OSN. Soudci tohoto soudu jsou voleni Valným shromážděním a Radou bezpečnosti OSN (čl. 4 Statutu).

International jurisdiction. Mezinárodní pravomoc. Pravomoc soudu nebo jiné organizace vést řízení a rozhodovat o záležitostech mezi různými zeměmi nebo osobami z různých zemí nebo cizími státy. *Viz* International Court of Justice.

International law. Mezinárodní právo. Právní normy, které řídí právní vztahy mezi státy. Obecně závazná pravidla a zásady, zabývající se chováním zemí a mezinárodních organizací a jejich vzájemnými vztahy, jakož i některými jejich vztahy k osobám, ať fyzickým nebo právnickým. *Restatement Foreign Relations (Third) § 101.* Soubor konsenzuálních zásad, jež se vyvinuly z obyčejů a praktik užívaných civilizovanými národy při úpravě jejich vzájemných vztahů; takové obyčeje mají značnou morální sílu. *Zenith Radio Corp. v. Matsushita Elec. Indus. Co., Ltd., D. C. Pa., 494 F. Supp. 1161, 1178.* Mezinárodní obyčeje a smlouvy jsou obvykle považovány za dva nejnvýznamnější prameny mezinárodního práva.

International Monetary Fund. Mezinárodní měnový fond. Mezinárodní odborná organizace přidružená k Organizaci spojených národů vytvořená s cílem stabilizovat mezinárodní směnu a podporovat vyrovnaný mezinárodní obchod. *Viz také* World Bank.

International Shoe Case. Zásada „due process“ vyžaduje, aby cizí společnost byla určitou měrou minimální činností „přítomna“ ve státě pro soudní procesy, jež by v něm měly proti ní být vedeny. *International Shoe Co. v. State of Washington, etc.*, 326 U.S. 310, 66 S. Ct. 154, 90 L. Ed. 95. Viz také McGee v. *International Life Ins. Co.*, 355 U.S. 220, 78 S. Ct. 199, 2 L. Ed.2d 223; *Hanson v. Denckla*, 357 U.S. 235, 78 S. Ct. 1228, 2 L. Ed.2d 1283. Viz *Minimum contacts*.

International Trade Court. Viz *Court of International Trade*.

Internment. Zadržení nebo vzetí do vazby nepřátelských cizinců nebo osob podezřelých z neloajlnosti ve zvlášť určených oblastech; *nepř.* Japonců ve II. světové válce. *Johnson v. Eisentrager*, 339 U.S. 763, 70 S. Ct. 936, 94 L. Ed. 1255.

Internuncio. Duchovní druhého řádu, pověřený záležitostmi papežského soudu v zemích, v nichž tento soud nemá nuncia.

Internuncius. Posel mezi dvěma stranami; zprostředkovatel. Používá se pro makléře jakožto agenta obou stran.

Inter pares. Mezi sobě rovnými; mezi těmi, kdo jsou na stejné úrovni co do píše, příležitosti, odpovědnosti apod.

Inter partes. Mezi stranami. Písemné právní úkony (listiny), v nichž se dvě osoby spojují, přičemž každá převádí právní titul k nemovitosti nebo závazek k ní druhé, se nazývají „listiny *inter partes*“.

Judgment inter partes. Viz *Judgment in personam* nebo *inter partes*.

Interpellate. Obrátit se na někoho s otázkou, zvláště jde-li o formální nebo veřejnou věc; původně se používalo ve vztahu k francouzskému zákonodárnému procesu. Používá se v dotazech, s nimiž se soud obrací k advokátovi během sporu.

Interpellation. V kontinentálním právu akt, jímž závazná strana na základě dohody prohlašuje, že po určité době nebude zavázána.

Interplea. Obhajoba, při níž osoba žalovaná v souvislosti s majetkem se zříká jakéhokoli zájmu na něm a požaduje, aby soupeřící osoby, které na něj uplatňují nárok, učinily své nároky předmětem sporu mezi sebou a zbavily ji její odpovědnosti. Viz *Interpleader*.

Zákonná procedura, která slouží jako náhrada žaloby na vydání neprávem odňaté věci, při níž třetí osoba jedná v žalobě o vydání věci, uplatňuje svůj vlastní nárok na konkrétní zabavený majetek a snaží se jej získat zpět.

Interpleader. Proces podle ekvity, který má určit práva soupeřících osob, jež si činí nárok na majetek v držení třetí osoby, jež na něm nemá zájem. *Balish v. Farnham*, 92 Nev. 133, 546 P.2d 1297, 1299. Jestliže dvě nebo více osob uplatňují nárok na stejnou věc (nebo fond) třetí osoby a ta, sama na ní nevznášející nárok, neví, která z obou stran na ní nárok má a obává se, že by mohla být podjatá v důsledku procesu, který proti ní za účelem opětného nabytí věci vedou, může se připojit jak k žalujícím, tak i k žalovaným stranám a požádat je, aby spolu vedly spor ve věci svých požadavků tak, aby nebyla vystavena dvojnásobné odpovědnosti. Žalovaný vystavený podobné odpovědnosti může takový „interpleader“ (proces nebo žalobu podle ekvity) získat

pomocí protinároku (counterclaim) žalovaného proti žalobci nebo nároku přednesenému u soudu (cross-claim) žalujícím proti spolužalujícímu či žalovaným proti spolužalovanému. *Interpleader* se u federálního soudu řídí federálním *Interpleader Act*, 28 U.S.C.A. § 1335 a *Fed. R. Civil P.* 22. Podobné zákony a soudní pravidla upravují *interpleader* u státních soudů.

Statutory inpleader. Federální zákonné právo (28 U.S.C.A. § 1335), podle něhož nezajímavý depozitář peněz, od něhož někteří lidé nárokují stejný postup, může požadovat na žalobcích, aby se soudili o věci mezi sebou, aniž by do sporu zatahovali depozitáře peněz. *Glens Falls Ins. Co. v. Strom*, D. C. Cal., 198 F. Supp. 450, 455.

Interpol. *International Police Organization* — Mezinárodní organizace kriminální policie, koordinující skupina pro uplatňování práva a donucování k němu v mezinárodním měřítku.

Interpolate. Vsunout (dodatečná nebo nepoctivá) slova do úplného právního úkonu nebo dokumentu nebo a tím změnit jeho význam. Viz také *Interlineation*.

Interpolated terminal reserve. Metoda používaná při zhodnocování pojistek pro účely daru nebo daně z nemovitosti, jestliže pojistky nejsou zaplacený v době jejich převodu.

Interpolation. Akt vsunování dodatečných slov do dokumentu. Viz také *Interlineation*; *Interpretation*.

Interposition. Zákrok, intervence. Doktrína, podle níž stát při výkonu své svrchovanosti může odmítnout mandát federální vlády, považovaný za neústavní nebo přesahující pravomoc delegované federální vládě. Doktrína popírá ústavní povinnost států respektovat rozhodnutí Nejvyššího soudu, s nimiž nesouhlasí. *Bush v. Orleans Parish School Bd.*, D. C. La., 188 F. Supp. 916. Koncept je založen na 10. Dodatku k Ústavě Spojených států, vyhrazující státům pravomoc nedelegované Spojeným státům. Historicky doktrína vycházela z kauzy *Chisholm v. Georgia*, 2 U.S. (Dall.) 419, v níž stát Georgia, žalovaný před Nejvyšším soudem občanem jiného státu, podal rozklad a odmítl uznat jurisdikci soudu. Nejvyšší soud Spojených států odmítl tuto doktrínu *interposition* (zakročení, prostředkování) v případě *Cooper v. Aaron*, 358 U.S. 1, 78 S. Ct. 1401, 3 L. Ed.2d 5.

Interpret. Vykládat, hledat smysl (význam) jazyka; překládat ústně z jednoho jazyka do druhého.

Interpretare et concordare leges legibus, est optimus interpretandi modus. Vykládat a [takovým způsobem] harmonizovat zákony je nejlepším způsobem interpretace.

Interpretatio chartarum benigne facienda est, ut res magis valeat quam pereat. Výklad listin třeba provádět shovívavě, tak aby jednání spíše zůstalo v platnosti, než vzalo za své.

Interpretatio fienda est ut res magis valeat quam pereat. Je třeba přijmout takový výklad, aby věc spíše zůstala v platnosti než selhala.

Interpretation. Umění nebo proces objevování a zjišťování významu zákona, závěti, smlouvy nebo jiného písemného dokumentu. Objevování a výklad skutečného (pravého) významu jakýchkoli znaků používaných k vyjadřování myšlenek.

Ríká se, že je výklad buď „legální“ (legal), totiž svěřený též autoritě jako právo samo, nebo „doktrinární“

(doctrinal), opírající se o vnitřní racionalitu práva. Právní výklad může být buď „autentický“ (authentic), je-li to výslovně stanoveno zákonodárcem, nebo „obvyklý“ (usual), jestliže je odvozen od nepsané praxe. Doktrinární výklad může záviset na významu slov a vět, a pak je to výklad „gramatický“, nebo na závěru zákonodárce, a pak je to výklad „logický“. Když logická interpretace příliš volně vykládá slova zákona, aby zakryla jejich zřejmý význam, nazývá se „extenzivní“ (extensive); jestliže na druhé straně se ve snaze nepřekračovat záměr zákonodárce vyhýbá tomu, aby byl dán slovům plný význam, je nazývána „restriktivní“ (restrictive).

Pokud jde o *striktní* a *liberální* interpretaci, viz *Construction*. Viz také *Broad interpretation*; *Last antecedent rule*.

Construction na rozdíl od interpretation. V přesném slova smyslu je „konstrukce“ rozsahově širší než „interpretace“; zatímco je totiž slovo „interpretace“ orientováno jenom na to, aby se zjistil smysl a význam dané věci, slovo „konstrukce“ může rovněž směřovat k výkladu právních účinků a důsledků příslušného dokumentu. Interpretace proto předchází konstrukci, zastavuje se však u psaného textu. Interpretace a konstrukce písemných dokumentů nejsou shodné. Úloha konstrukce je taková, že buď řídí účinek zjištěného záměru, nebo poukazuje na to, co má soud dělat, jestliže neexistuje výslovně formulovaný nebo vyvoditelný úmysl, kdežto úlohou interpretace je odhalit význam, který dal dokumentu jeho autor. In re *Union Trust Co.*, 89 Misc. 69, 151 N.Y.S. 246, 249.

Tyto výrazy jsou však obecně používány zaměnitelně.

Close or strict interpretation (interpretatio restricta) — restriktivní výklad je používán, jestliže nás přimějí spravedlivé důvody spojené s tvorbou a charakterem textu použít slov v jejich nejužším smyslu slova. Tento druh výkladu byl obecně nazýván „literární“.

Extensive interpretation (interpretatio extensiva, nazývaná také „liberální interpretace“) — rozšiřující výklad přijímá úplnější význam slova.

Extravagant interpretation (interpretatio excedens). Přemrštěný (výstřední) výklad je takový, který význam zřejmě posouvá mimo skutečný význam. Proto nejde o opravdový výklad.

Free or unrestricted interpretation (interpretatio soluta) volný nebo nezúžený výklad postupuje podle obecných zásad interpretace v dobré víře, není vázán žádným konkrétním nebo vyšším principem.

Limited or restricted interpretation (interpretatio limitata) je, jsme-li ovlivněni jinými zásadami než striktními metodologickými zásadami interpretace.

Predestined interpretation (interpretatio predestinata) předurčený výklad se uskutečňuje, jestliže interpret, pracující silně předpojatě, podřídí text svým apriorním názorům či přáním. To zahrnuje obratný výklad (*interpretatio vafer*), jímž se interpret snaží dát textu jiný význam než ten, o němž ví, že se o něm uvažovalo.

V kontinentálním právu *autentická* interpretace zákonů je taková, jakou poskytuje sám zákonodárce a jaká je pro soudy závazná. *Customary interpretation* — obyčejový výklad (také nazývaný „obvyklý“) je takový, který vzniká z rozhodnutí soudu, jež následují po sobě nebo probíhají současně, jež se týkají dané věci, přičemž se

bere v úvahu duch zákona, teorie práva, zvyklosti a spravedlnost; protikladem je „autentický“ výklad, který poskytuje sám zákonodárce.

Interpretation clause. Část zákona, která definuje význam určitých slov, jež se často vyskytují v jeho jiných částech.

Interpretatio talis in ambiguis semper fienda est ut evitetur incoveniens et absurdum. Ve sporných případech se výklad musí provádět tak, abychom se vyhnuli nepříjemnostem a nesmyslům.

Interpreter. Tlumočník. Osoba pod soudní přísahou, která tlumočí výpověď cizince nebo neslyšící osoby u soudu.

Interpretative rule. Interpretací pravidlo. Pravidlo, jež vyhledává správním orgán pro výklad, objasňování nebo vysvětlování právních norem, podle nichž postupuje. *Young v. South Carolina Dept. of Highways and Public Transp.*, 287 S.C. 108, 336 S.E.2d 879, 881.

Inter quattuor parietes. Mezi čtyřmi stěnami.

Inter regalia. V anglickém právu mezi věcmi náležejícími panovníkovi. Mezi ně patří právo chytat lososy, doly na zlato a stříbro, lesy, právo na propadnuté věci, zabítí nebo nehody nadřízených, atd., jež jsou nazývána „*regalia minor*“ a mohou být přenášena na poddaného. *Regalia majora* zahrnují četná odvětví královských prerogativ, jež jsou neoddělitelná od osoby panovníka.

Interregnum. Mezivládi. Období mezi vládami. Období, jež uplyne mezi smrtí panovníka a zvolením jiného. Uprázdňení (vakace), jež vzniká v případě, že není vláda.

Interrogation. Výslech. V trestním právu výslech osoby, jež byla zatčena nebo je podezřelá, prováděný policií za účelem objasnění trestného činu. Taková osoba má právo být informována o svých právech, včetně práva mít přítomného obhájce, a o důsledcích svých odpovědí. Pokud policie neupozorní vyslychanou osobu nebo neposkytne poučení, nejsou otázky a odpovědi přípustné při dokazování v procesu nebo slyšení zatčené osoby. *Miranda v. State of Arizona*, 384 U.S. 436, 86 S. Ct. 1602, 16 L. Ed.2d 694. Jak bylo pojmově chápáno v rozhodnutí Nejvyššího soudu Spojených států v případě *Miranda*, musí ústavně chráněný výslech odrážet míru donucení, která jde nad a mimo míru donucení samotné vazby. *Rhode Island v. Innis, R.I.*, 446 U.S. 291, 100 S. Ct. 1682, 1688, 64 L. Ed.2d 297. Viz také *Confession*; *Custodial interrogation*; *Exclusionary Rule*; *Investigatory interrogation*; *Miranda Rule*.

Custodial interrogation. Výslech iniciovaný policií poté, co byla osoba vzata do vazby nebo jinak zbavena jakýmkoli podstatným způsobem své svobody jednání. Viz také *Miranda Rule*.

Interrogatoire. Ve francouzském právu zápis, který obsahuje výslechy obžalované osoby soudcem, týkající se faktů, jež jsou předmětem obvinění, a odpovědi obžalovaného.

Interrogatories. Písemné dotazníky. Soubor nebo série písemných otázek vypracovaných za účelem jejich předložení straně, svědkovi nebo jiné osobě mající o případu zajímavé informace.

Předprocesní proces odhalování skutečností, skládající se z písemných otázek o případu, předložených jednou stranou druhé straně nebo svědkovi. Odpovědi na písemné dotazníky jsou obvykle poskytovány pod pří-

sahou, *tz.* že osoba odpovídající na otázky podepíše místopřísežné prohlášení, že odpovědi jsou pravdivé. Fed. R. Civil P. 33.

Soud může předložit porotě společně s vhodnými dokumenty pro hlavní verdikt písemné dotazníky, týkající se jedné nebo více faktických věcí, jejichž rozhodnutí je pro verdikt nezbytné. Viz Fed. R. Civil P. 49.

Viz také Deposition; Discovery; Special interrogatories.

In terrorem. Lit. V úděsu nebo při znepokojení nebo v hrůze. K zastrášení; aby se vzbudil strach; jako varování. Ve strachu či při výstraže; pod pohrůzkou. Používá se pro odkazy poskytované za podmínky, že příjemce nemá zpochybňovat platnost nebo dispozice závěti; takováto podmínka je obvykle považována za pouhou pohrůzku. Viz In terrorem clause.

In terrorem clause. Ustanovení v dokumentu, jako je např. nájem nemovitosti nebo závět, jehož cílem je postrašit oprávněnou osobu nebo nájemce a tím jej odradit od toho, aby něco dělal nebo se něčeho zdržel; *např.* klauzule v poslední vůli předpokládající odvolání odkazu nebo odevzdání nemovitěho majetku, jestliže odkazovník nebo odkazem obmyšlená osoba závět popře. Podmínka „in terrorem“ je ustanovením v závěti, jež hrozí obmyšleným osobám propadnutím jejich odkazů, pokud by popíraly platnost nebo dispozice závěti. Taylor v. Rapp, 217 Ga. 654, 124 S.E.2d 271, 272. Taková ustanovení nelze v řadě států vynucovat.

In terrorem populi. Lat. K vystrašení lidí. Odborná fráze, jež byla dříve nutná pro obvinění z nepokojů.

Interruptio. Lat. Přerušeni. Termín používaný jak v kontinentálním, tak v anglo-americkém právu vydržení.

Interruptio multiplex non tollit praescriptionem sempel obtentam. Časté přerušeni neodstraňuje jednou zajištěné vydržení.

Interruption. Přerušeni souvislosti (plynulosti) nebo pravidelnosti. Výskyt nějakého aktu nebo faktu během období vydržení, jež postačuje k zastavení běhu vydržecí doby. Říká se, že je buď „natural“ (přirozené) nebo „civil“ (občanské), přičemž první je způsobeno nějakým jednáním strany a druhé vyplývá ze zákona, nebo je dáno působením nějakého faktu nebo okolnosti. Přerušeni držby nastává tam, kde není právo požíváno nebo vykonáváno nepřetržitě; přerušeni práva nastává tam, kde osoba mající nebo nárokující právo je přestane vykonávat takovým způsobem, že dá najevo, že neuplatňuje nárok na oprávnění k jeho výkonu.

Inter rusticos. Mezi negramotnými nebo nevzdělanými.

Intersection. Křižovatka. Při použití v případě ulice nebo silnice znamená prostor zabraný dvěma ulicemi tam, kde se vzájemně přetínají. Prostor společný pro obě ulice nebo silnice vytvářený pokračujícími obrubníky. Western Union Tel. Co v. Dickson, 27 Tenn. App. 752, 173 S.W.2d 714, 718.

Point of intersection — bod protnutí dvou silnic je bod, kde se protínají jejich osy. Výraz však také může znamenat bod, jehož dosáhnou v téže chvíli dvě blízká vozidla. „Křižovatka“ může být také tam, kde se ulice nebo silnice sbíhají, aniž by se vzájemně křížily; *např.* křižovatka ve tvaru „T“.

Inter se or inter sese. Lat. Mezi sebou samými; používá se k rozlišení práv a povinností mezi dvěma

nebo více stranami od jejich práv a povinností vůči jiným.

Interspousal. Mezi manželem a manželkou.

Interspousal immunity. Viz Husband—wife tort actions.

Interstate. Mezi dvěma nebo více státy; mezi místy nebo osobami v různých státech; týkající se nebo ovlivňující dva nebo více států politicky nebo územně. *Srovnej* Intrastate commerce.

Interstate agreements. Viz Interstate compact.

Interstate and foreign commerce. Obchod mezi jedním místem v jednom státě a místem ve druhém státě (Spojených států), mezi místy v témže státě prostřednictvím jiného státu nebo prostřednictvím cizí země, mezi místy v cizích zemích přes Spojené státy a obchod mezi místem ve Spojených státech a místem v cizí zemi nebo na území nebo v državě Spojených států, jediné však do té míry, v níž se takový obchod uskutečňuje ve Spojených státech. Termín „Spojené státy“ znamená všechny státy Unie a District of Columbia. 49 U.S.C.A. § 10102.

Interstate commerce. Provoz, styk, obchodní směna, nebo doprava osob či majetku mezi několika státy Unie nebo mezi místy v jednom státě a místy v jiném státě; obchod mezi dvěma státy nebo místy ležícími v různých státech. Gibbons v. Ogden, 22 U.S. (9 Wheat.) 1, 6 L. Ed. 23; Wabash, etc. R. Co. v. Illinois, 118 U.S. 557, 7 S. Ct. 4, 30 L. Ed. 244. Zahrnuje všechny složky obchodního styku mezi různými státy. Furst v. Brewster, 282 U.S. 493, 51 S. Ct. 295, 296, 75 L. Ed. 478. Viz Balancing of interests.

Interstate Commerce Act. Zákon Kongresu ze 4. února 1887 (49 U.S.C.A. § 10101 *et seq.*), určený k úpravě obchodu mezi státy a zejména dopravy osob a majetku přepravci mezi místy v různých státech Unie.

Interstate Commerce Commission. Komise pro obchod mezi členskými státy Unie. Upravuje mezistátní dopravu po pozemních komunikacích, včetně vlaků, nákladních aut a kamionů, autobusů, cisteren, dopravců, dopravních makléřů a potrubí na uhelný kal. Regulační zákony se vzájemně liší podle druhu dopravy; týkají se však obecně oprávnění dopravců, kteří chtějí zajišťovat dopravu pro veřejnost, sazeb, přiměřenosti služeb, nákupů, fúzí (podniků). Komise zaručuje, že přepravci, jejichž činnost upravuje, poskytnou veřejnosti sazby a služby, které jsou slušné a rozumné. 49 U.S.C.A. § 10301 a násl.

Interstate compact. Dobrovolná dohoda mezi dvěma nebo více státy, jejímž smyslem je řešit společné problémy zúčastněných stran. Dohody o hlavních věcech musí získat souhlas Kongresu Spojených států, jak je stanoveno v čl. I. oddíl. 10 Ústavy. Obvykle se týkají takových věcí, jako je péče o ochranu přírody, hraniční problémy, školství, dozor nad přístavy, dozor nad povodněmi, vodní práva a trestní záležitosti.

Interstate extradition. Extradice mezi členskými státy Unie. Vyžádání zpět a vzdání se, podle náležitých zákonných postupů, osoby, která po spáchání trestného činu v jednom ze států Unie uprchla do jiného státu, aby se vyhnula spravedlnosti a unikla trestnímu stíhání. Čl. IV., 2, U.S. Const.; 18 U.S.C.A. § 3181 a násl. Viz Extradition; Interstate rendition.

Interstate Land Sales Full Disclosure Act. Federální zákon (15 U.S.C.A. § 1701 *a násl.*), jehož účelem je poskytnout kupujícím a nájemcům neobděláné půdy informaci, kterou potřebují k tomu, aby mohli učinit informované rozhodnutí o půdě, jež má být prodána nebo pronajata. Jak vyplývá z jeho názvu, jde o „odhalující“ zákon, tedy o zákon stanovící povinnost něco zveřejnit.

Interstate law. Právní odvětví, které obsahuje pravidla a zásady pro rozhodování sporů mezi občany různých států v záležitostech jejich vzájemných práv a závazků, pokud jsou postiženi růzností občanství nebo růzností v zákonech nebo institucích některých států.

Interstate rendition. Právo jednoho státu požadovat na státu azylu vzdání se osoby prchající před spravedlností vyžadujícího státu, je-li uprchlík objeven ve státu azylu. Čl. IV., 2, U.S. Const. Application of Dugger, 17 Ariz. App. 297, 497 P.2d 413. Také všechny státy přijaly Uniform Criminal Extradition Act (jednotný zákon o vydávání pachatelů trestných činů). Viz Extradition; Interstate extradition.

Interval ownership. Druh vlastnictví druhého (tj. prázdninového) domu, kdy je majetek vlastněn jenom na přechodnou dobu (*např.* 14 dní nebo měsíc) v roce. Každý majitel dostane smlouvu pokrývající jeho období. Viz také Timesharing.

Intervening act. Úkon třetí osoby, učiněný s cílem přerušit řetězec příčinnosti a vyhnout se odpovědnosti za původní porušení povinnosti, musí být právním důvodem k zastavení řízení a musí být takový, který původní pachatel nebyl povinen předpokládat jako přirozený nebo obvyklý výsledek svých činů. Littel v. Argus Production Co., C.C.A. Kan., 78 F.2d 955, 957. Viz také Intervening cause; Superseding cause.

Intervening agency. Zprostředkující agentura. K tomu, aby původnímu porušení práva byla přičtena druhotná příčina, musí být „zprostředkující agentura“ nezávislá na porušení práva, jež bylo přiměřené k způsobení újmy, a tak přerušit přirozený sled událostí, aby bylo docíleno výsledku odlišného od toho, jehož bylo dosaženo, a to takového, který nebylo možné rozumně očekávat od původního porušení práva. Nezávislá „zprostředkující agentura“, jež bude chránit původního pachatele, musí být účinnou příčinou újmy, na kterou je podávána stížnost; nesmí jít o nedbalost nebo opomenutí takovéto agentury, kolidující s původní nedbalostí nebo po ní následující, v níž bylo původnímu pachateli umožněno pokračovat a která v přirozeném sledu událostí vyústí v takovou újmu. Krátce řečeno, výsledek, jemuž zabránil zprostředkující agentura, musí být újma, na niž byla podána stížnost a nikoli odškodnění za tuto újmu. Swanson v. Slagal, 212 Ind. 394, 8 N.E.2d 993, 1000. Viz také Intervening cause.

Intervening cause. V zákoně o úmyslném porušení práva, kde se hovoří o zbavení odpovědnosti za toto porušení práva, je to nezávislá příčina, která vstupuje mezi původní nezákonný čin nebo opomenutí a újmu, méně přirozený sled událostí a vede k výsledku, který by jinak býval nenásledoval a který nemohl být rozumně předvídan. Kopriva v. Union Pacific R. Co., 592 P.2d 711, 713. Akt nezávislé agentury, který ruší příčinnou souvislost mezi činem z nedbalosti žalovaného a nezákonnou újmu; nezávislý akt je přitom bezprostřední příčinou, při níž za škody neručí ten, kdo se původního protiprávního jednání dopustil, protože původní nezákonný akt

není bezprostřední příčinou. „Zprostředkující účinná příčina“ je novou a nezávislou silou, která ruší příčinnou souvislost mezi původním porušením práva a újmu a sama se stává přímou a bezprostřední příčinou újmy. Phillabaum v. Lake Erie & W. R. Co., 315 Ill. 131, 145 N.E. 806, 808.

V trestním právu příčina, která vstupuje mezi přechodící událost a následek; může být buď nezávislá nebo závislá, v každém případě však je postačující k tomu, aby negovala trestní odpovědnost.

Viz také Intervening act; Intervening agency; Superseding cause.

Intervening damages. Viz Damages.

Intervening force. Ten, kdo aktivně působí na působení újmy druhému poté, co byl spáchán čin žalovaného nebo co došlo k jeho opomenutí. Zprostředkující síla nenaruší příčinnou souvislost, pokud tato síla byla sama pravděpodobná nebo pokud ji původní pachatel mohl předvídat. Kerns v. Engelke, 54 Ill. App.3d 323, 12 Ill. Dec. 270, 369 N.E.2d 1284, 1293. Viz Intervening cause.

Intervenor. Prostředník. Je to osoba, která dobrovolně se svolením soudce figuruje v žalobě nebo jiném řízení. Viz Intervention.

Intervention. Intervence, zprostředkování. Postup, při němž třetí osoba, původně nikoli strana v řízení, avšak uplatňující nárok v projednávané záležitosti vstupuje do případu ve snaze hájit své právo nebo předložit svůj nárok. Důvody a postup jsou obvykle definovány různými státními zákony nebo Rules of Civil Procedure (pravidla civilního řízení); *např.* Fed. R. Civil P. 24; 28 U.S.C.A. § 2403. Intervence může nastat buď ze zákona (Rule 24(a)) nebo podle uvážení soudu (Rule 24(b)).

V anglickém církevním právu postup třetí osoby, která nebyla původně stranou v procesu, avšak uplatňuje nárok ve sporné projednávané záležitosti, ve snaze lépe hájit takový zájem uplatňuje svůj požadavek. Stillwell Hotel Co. v. Anderson, 16 Cal. App.2d 636, 61 P.2d 71, 72.

Inter virum et uxorem. Mezi manželem a manželkou.

Inter vivos. Mezi živými; od jedné žijící osoby k druhé. Kde majetek přechází převodem právního titulu, tam se o transakci říká, že je *inter vivos*, na rozdíl od dědictví nebo odevzdání. Tak je obvyčejný dar jedné osoby druhé nazýván „darem *inter vivos*“ na rozdíl od darování pro případ smrti (*mortis causa*) nebo daru darování v závěti.

Inter vivos gift. Dar za života dárce, u něhož se předpokládá, že dar vstupuje v platnost v době, kdy dárce žije, na rozdíl od daru zůstaveného v závěti, který má vstoupit v platnost při smrti dárce (pořizovatele závěti).

Inter vivos transfer. Převod majetku za života majitele. Je třeba odlišovat od převodu v závěti, kde majetek přechází při smrti. Viz *např.* Inter vivos gift.

Inter vivos trust. Svěření vytvořené za života zřizovatele trustu, jež vstoupí v platnost za jeho života, na rozdíl od svěření zůstaveného v závěti, které vstupuje v platnost při smrti zřizovatele svěření nebo pořizovatele závěti. Viz také Trust.

Intestabilis. Lat. Svědek nezpůsobilý svědčit.

Intestable. Osoba, jež nemá schopnost pořizovat závět; *např.* dítě, duševně chorý nebo osoba občansky mrtvá.

Intestacy. Stav nebo postavení, kdy osoba umírá, aniž pořídila platnou poslední vůli nebo aniž přidělila závěti část svého majetku.

In testamentis plenius testatoris intentionem scrutamur. V závětích zvlášť pečlivě zkoumáme zá-
měr pořizovatele závěti.

In testamentis plenius voluntates testantium interpretantur. (Paulus D 50, 17, 12) V testamentech třeba vůli testujících vykládat volnějším způsobem. V závětích se zvlášť pečlivě sleduje úmysl pořizovatelů poslední vůle.

In testamentis ratio tacita non debet considerari, sed verba solum spectari debent; adeo per divinationem mentis a verbis recedere durum est. V závětích se nemá přihlížet k nevyslovenému významu, je však nutno přihlížet k samým slovům; tak obtížné je ustupovat od slov, dohadujeme-li se, jaký byl záměr.

Intestate. Zemřít bez závěti. O osobě se říká, že zemřela „intestate“, jestliže zemře, aniž by pořídila poslední vůli anebo zemře, aniž by po sobě zanechala cokoli, co by svědčilo o tom, jaká měla přání, pokud jde o dispozice s jejím majetkem po smrti. Za takových okolností předepisuje státní zákon, kdo získá majetek zemřelého. Zákony o dědění bez závěti obecně upřednostňují dosud žijící manželku, děti a vnuky a pak rodiče, prarodiče a sourozence.

Slova se rovněž zhusta používá k označení osoby samé. Proto při zmínce o majetku osoby, která zemřela bez závěti, se obvykle říká „the intestate's property“; *tj.* majetek osoby, jež zemřela bez závěti. *Srovnej* Testate.

Intestate laws. Státní zákony, které upravují dědění majetkových práv osob, jež zemřou, aniž by rozdělily svůj majetek poslední vůlí. *Viz* Descent.

Intestate succession. Dědictví je nazýváno intestátní (ze zákona), jestliže zemřelý po sobě nezanechal závět nebo jestliže jeho závět byla revokována nebo zrušena jako neodpovídající zvyklostem. V takovém případě bude majetek zesnulého rozdělen podle zákonů descendance a rozdělování. *Viz* Intestate.

Intestato. Lat. V římském právu bez závěti.

Intestatus. Lat. V římském a starém anglickém právu intestát, osoba, jež zemřela bez závěti.

Intestatus decedit, qui aut omnino testamentum non fecit; aut non jure fecit; aut id quod fecerat ruptum irritumve factum est; aut nemo ex eo haeres exstitit. Osoba zemře jako intestát, jestliže buď nepořídila poslední vůli vůbec nebo pořídila vůli zákonně neplatnou; nebo jestliže závět, kterou pořídila, byla zrušena nebo prohlášena za nepoužitelnou; nebo jestliže se nikdo nestal podle ní dědicem.

In testimonium. Lat. Na svědectví; na důkaz čeho.

In the course of employment. Věta „v průběhu zaměstnání“, jak se používá v zákonech, týkajících se odškodňování pracujících (workers' compensation acts), se týká doby, místa a okolností, za nichž se udála nehoda, a znamená zranění, jež se přihodilo, když byl pracovník v práci ve svém podniku nebo v podniku svého zaměstnavatele. Peter Kiewitt Sons' Co. v. Industrial Commission, 88 Ariz. 164, 354 P.2d 28, 30. *Viz také* Arising out of and in the course of own employment; Course of employment.

Intimacy. Je-li obecně používán pro osoby, označuje tento výraz řádný, přátelský vztah mezi stranami, je však často používán k naznačení vztahu nikoli řádného.

Intimate. Blízký v přátelství nebo známosti, familiární, důvěrný. Atkins Corporation v. Tourny, 6 Cal.2d 206, 57 P.2d 480, 484. Komunikovat nepřímou; naznačovat nebo navrhopat.

Intimation. V kontinentálním právu oznámení straně, že se v řízení požaduje nebo bude podniknut nějaký krok. Jmenovitě upozornění dané stranou podávající odvolání druhé straně, že odvolání bude projednávat soud vyšší instance.

Intimidation. Nezákonný tlak; neoprávněné vynucování; vydírání; zastrašování.

Vzít si něco nebo se pokusit si vzít něco „zastrašováním“ (by intimidation) znamená vzít si nebo pokusit se vzít si něco svévolně, se zastrašováním ublížením na těle. Takový strach musí pramenit z vědomého chování obžalovaného a nikoli jen z nějaké pouhé blízkosti oběti; strach oběti však nemusí být tak velký, aby měl za následek hrůzu, paniku či hysterii.

Intitle. Starý výraz pro „entitle“.

Into. Předložka znamenající vnitřek něčeho; uvnitř. Vyjadřuje vchod nebo průchod do vnitřku věci samé zvenčí, a následuje po slovesech vyjadřujících pohyb. Byla považována za ekvivalent nebo synonymum „at“, „inside of“, a „to“, a byla odlišována od předložek „from“ a „through“.

Intol and uttol. Mýtné nebo clo placené za dovážení a vyvážení věci nebo za věci nakoupené v zemi a prodávané mimo ni.

In totidem verbis. V tak mnoha slovech; přesně týmiž slovy; slovo za slovem.

In toto. V celku; zcela; úplně; v souhrnu; celkem; jako je cena neplatná *in toto*.

In toto et pars continetur. (D 50, 17, 113 — Gaius) V celku je obsažena také část.

Intoxicated. Pod vlivem alkoholického nápoje, ve stavu opilosti. Taylor v. Joyce, 4 Cal. App.2d 612, 41 P.2d 967, 968. *Viz* Intoxication.

Intoxicating liquor. Jakýkoli alkohol používaný jako nápoj, a který, jestliže tak byl používán v postačujícím množství, obvykle vyvolává úplnou nebo částečnou opilost. Jakýkoli alkohol, který má být použit jako nápoj nebo který je s to být takto použit, který obsahuje alkohol, ať už získaný fermentací nebo dodatečným procesem destilace, v takovém množství, že způsobí opojení, jestliže je vstřebán v množství, že se prakticky jedná o opilost. Frisvold v. Leahy, 15 Cal. App.2d 752, 60 P.2d 151, 153. *Viz také* Alcoholic liquors.

Intoxication. Výraz zahrnuje situace, v nichž z důvodu požití alkoholických nápojů není osoba s to normálně používat svých fyzických nebo duševních schopností, čímž se stává neschopnou jednat tak, jak by jednal v obdobných podmínkách běžně uvážlivý a opatrný člověk při plném ovládnutí svých schopností, při rozumné péči. Hendy v. Geary, 105 R.I. 419, 252 A.2d 435, 441.

Narušení duševních nebo fyzických schopností, jež je důsledkem vpravení toxických (opojných) látek do těla. Model Penal Code, § 2.08.

Skutečnost, že osoba obviněná z trestného činu byla ve stavu opilosti v době, kdy byl údajně trestný čin spáchán, může být obhajobou jedině v tom případě, že takový stav vznikl neúmyslně a způsobil, že se taková osoba stala v podstatě neschopnou uvědomit si a pochopit protiprávnost svého chování a přizpůsobit své chování požadavkům zákona. Čin spáchaný ve stavu záměrné intoxikace není méně trestný z tohoto důvodu, jestliže však je konkrétní úmysl nebo jiný stav myslí nezbytným prvkem k vyvolání konkrétního trestného činu, lze vzít fakt intoxikace v úvahu při určování takového záměru nebo stavu myslí.

Podle většiny státních zákonů, týkajících se řízení motorových vozidel v intoxikovaném stavu, zahrnuje „intoxikace“ jak tu, která je způsobena alkoholem, tak i tu, která je způsobena drogami, resp. obojím. *Viz* Driving while intoxicated.

Prokázaný návyk intoxikace zapříčiněný záměrným a přílišným požíváním alkoholických nápojů je důvodem k rozvodu podle rozvodových zákonů mnoha států.

Viz také Habitual drunkenness nebo intoxication; Intemperance.

Public intoxication. Veřejná intoxikace, k níž dochází na silnici nebo ulici nebo na veřejném místě nebo ve veřejné budově pod vlivem alkoholického nápoje, narkotik nebo jiných drog tou měrou, že to může ohrozit jak intoxikovanou osobu samu, tak jiné osoby či majetek, nebo obtěžovat osoby v její blízkosti.

Voluntary intoxication. Úmyslné vpravení jakýchkoli látek do těla, o nichž obžalovaný ví a má vědět, že budou mít zřejmě intoxikační účinky. Model Penal Code (§ 2.08) užívá výrazu „sobě samému způsobená intoxikace“ tam, kde jde o toto. Za určitých okolností lze připustit důkaz o vědomé nebo sobě samému způsobené intoxikaci, ne však v ostatních případech.

Intoxylizer. Dechová zkouška. Přístroj používaný k měření koncentrace alkoholu v krvi řidičů podezřelých z řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholického nápoje. California v. Trombetta, 467 U.S. 479, 481, 104 S. Ct. 2528, 2530, 81 L. Ed.2d 413. *Viz* Breathalyzer test.

Intoximeter. Obchodní známka pro vědecký přístroj dechové zkoušky, který funguje na principu, že koncentrace alkoholu v krvi má určitý poměr ke koncentraci alkoholu v plicích neboli alveolárního vzduchu. Obvykle se nazývá breathalyzer test (*v.t.*).

Intra. Lat. V; poblíž; uvnitř. „Infra“ nebo „inter“ zaujaly místo „intra“ v mnoha modernějších latinských větách.

Intra anni spatium. Během jednoho roku.

In traditionibus scriptorum, non quod dictum est, sed quod gestum est, inspicitur. Při doručování písemností se přihlíží nikoli k tomu, co je napsáno, ale co je učiněno.

Intra fidem. Ve víře; věrohodný.

In trajectu. Při průjezdu; při cestě.

Intraliminal. V horním právu znamená výraz „intraliminal rights“ právo dolovat, zabrat a vlastnit všechna taková tělesa nebo ložiska rudy, jež leží uvnitř čtyř stěn vytvářených vertikálním prodloužením hraničních čar pozemku s vyhrazeným právem směrem dolů; na rozdíl od práv „extraliminal“ nebo obvykleji „extralateral“.

Intra luctus tempus. V době smutku.

Intra moenia. Uvnitř zdí (domu). Výraz používaný pro domácí nebo nekvalifikované služebnictvo.

Intramural. Uvnitř zdí (stěn); mezi stěnami; neveřejně. Existující uvnitř. Hranice instituce nebo vládního orgánu. Pravomoce obecní korporace jsou „intramurální“ a „extramurální“; v prvním případě jsou pravomoce vykonávány v rámci hranic společnosti, ve druhém případě jde o pravomoce vykonávané bez omezení.

In transitu. Po cestě nebo při průjezdu; v chůzi; při přecházení od jedné osoby nebo místa k druhému. Během přepravy.

Intra parietes. Mezi stěnami; mezi přáteli; mimo soud; bez soudního sporu.

Intra praesidia. V rámci obhajoby. *Viz* Infra praesidia.

Intra quatuor maria. Mezi čtyřmi moři.

Intrastate commerce. Obchod v rámci státu, na rozdíl od obchodu mezi státy (*tj.* interstate). *Viz také* Balancing of interests; Commerce; *srovnej* Interstate commerce.

Intra vires. O aktu se říká, že je *intra vires* („v pravomoci“) osoby nebo společnosti, jestliže je v rámci rozsahu jejich pravomoci nebo autority. Je protikladem k *ultra vires* (*v.t.*).

Intrinsecum servitium. Lat. Ve starém anglickém právu obvyklé a běžné povinnosti soudního dvora.

Intrinsic. Vnitřní; inherentní. Patříci k povaze věci.

Intrinsic evidence. Důkaz odhalený výsledkem skutečného svědka. *Srovnej* Circumstantial evidence; Extrinsic evidence.

Intrinsic fraud. Podvod, ke kterému dochází v rámci současně probíhajícího soudu a který ovlivňuje otázky, jež jsou při procesu kladeny. Může být dokonán krivou přísahou nebo použitím falešných nebo podvržených dokumentů nebo zatajením nebo nesprávným vylíčením důkazů. Auerbach v. Samuels, 10 Utah 2d 152, 349 P.2d 1112, 1114. Podvod je „intrinsic fraud“ (vnitřní podvod či uvedení v omyl), jestliže rozsudek je založen na podvodných dokumentech nebo důkazech spočívajících v krivém svědectví nebo se podvodná žaloba týká bodu, o němž se jednalo v původní žalobě a o němž se v této souvislosti vedl spor. Alleghany Corp. v. Kirby, D.C.N.Y., 218 F. Supp. 164, 183.

Druhy podvodu, jež činí dokument neplatným jako např. dokument podepsaný někým, kdo neměl ani znalost nebo rozumnou příležitost k tomu, aby získal znalost o jeho charakteru nebo jeho podstatných bodech; takový dokument není vymahatelný ani držitelem v patřičnou dobu, protože podvod je vnitřní. U.C.C. § 3—305(2)(c).

Intrinsic value. Skutečná, inherentní a podstatná hodnota věci, jež není závislá na nehodě, místu nebo osobě, ale je táž kdekoli a pro kohokoli. King v. U.S., D. C. Colo., 292 F. Supp. 767, 776. Hodnota věci samé a nikoli jakéhokoli zvláštního rysu, který způsobuje, že tržní hodnota je odlišná (*např.* hodnota stříbra v minci).

Introduction. Úvod. Část spisu, která uvádí předběžně téma nebo fakta, jež mají vysvětlit téma.

Intromission. Úvod; Vstup.

V anglickém právu znamená tento výraz obchodování s akciemi, zbožím nebo hotovými penězi zaměstnavatele (šéfa), jež přichází do rukou jeho agenta, a bude vyúčtováno agentem jeho šéfovi.

Intruder. Větelec. Osoba, jež vstupuje na pozemek bez vlastnického práva nebo bez právního nároku. V užším smyslu cizinec, který při smrti původního držitele vstoupí na pozemek, nezákonně, ještě dříve než na něj může vstoupit dědic. Williams v. Alt, 226 N.Y. 283, 123 N.E. 499, 500. Také ten, kdo vnikne do úřadu a převezme výkon jeho funkcí bez zákonného oprávnění nebo právního titulu k němu. Alleger v. School Dist. No. 16, Newton County, Mo. App., 142 S.W.2d 660, 663. *Viz* Encroachment; Intrusion; Trespass.

Intrusion. Akt nezákonného vstupu nebo převzetí držby majetku někoho jiného. *Viz také* Encroachment; Trespass.

V common law druh újmy na základě vypuzení z držby nebo v důsledku „amotion“ držby z nemovitosti bez závad, což je vstup cizince poté, co bylo určeno časově neomezené právo ke konkrétní nemovitosti, před tím než nastoupil jako substitut v případě smrti toho, kdo měl právo časově neomezeného užívání nebo v případě návratu původnímu vlastníkovu po smrti takové osoby. Boylan v. Deinzer, 45 N. J. Eq. 485, 18 A. 119, 121.

Intrust. Svěřit. Dát někomu důvěru; dát někomu něco do opatrování nebo svěřit nějakou věc jiné osobě s určitou důvěrou v její péči, používání nebo nakládání s ní. *Viz také* Bailment; Fiduciary; Trust.

Intuitus. Lat. Názor; ohled; úvaha. *Diverso intuitu (v.t.)*, s různým názorem.

Inundation. Zaplavit nebo zapadnout do bažin. Záplava vod vylévajících se z přirozeného řečiště nebo hranic. *Viz také* Backwater; Flood; Water; Water course.

Inure. Mít účinek. Být následkem čeho. Ve vlastnickém právu být k prospěchu nějaké osoby nebo upoutat její zájem o něj.

Inurement. Užitečný; prospěšný; sloužící užtku nebo prospěchu nějaké osoby nebo věci. Dickerson v. Colgrove, 100 U.S. 578, 25 L. Ed. 618.

Inutilis labor et sine fructu non est effectus legis. Neužitečná a neplodná práce není výsledkem práva. Zákon zakazuje také narovnání, jejichž cíle jsou zbytečné, žalovatelné a nevýnosné.

In utroque jure. V obou právech, tzn. v světském (státním) i církevním právu.

Invadiare. Dát do zástavy nebo zatížit hypotékou pozemek.

Invadiatio. Zástava nebo hypotéka.

Invadiatus. Zástavní ručitel; kdo se zaručil; kdo měl na sebe vystavenou jistinu nebo zástavu.

Invalid. Zbytečný; neplatný; nepřiměřený svému účelu; bez závazné síly nebo zákonné (právní) účinnosti; bez pravomoci nebo závazku. *Viz také* Illegal; Void; Voidable.

Invasion. Narušení práv jiné osoby. Vpád armády s cílem dobytí území nebo drancování. Akt invaze; vniknutí; (neoprávněného) zásahu.

Invasiones. Vyšetřování honorářů právníků privilegovaného stavu nebo soudních úředníků (serjeant) a rytířů (nebo zástupců hrabství v parlamentu — knight of the shire).

Invasion of corpus principal. Platby za částky, stanovené za účelem vytváření příjmu (*např.* trust res) a nikoli z příjmu takto vytvořeného.

Invasion of privacy. Porušení soukromí. Neoprávněné přivlastnění nebo využívání osobnosti někoho, zveřejňování něčích soukromých záležitostí, na nichž nemá veřejnost oprávněný zájem, nebo protiprávní vniknutí do něčích soukromých aktivit, a to takovým způsobem, že to vyvolá duševní strádání, hanbu nebo ponížení normálně citlivé osoby. Shorter v. Retail Credit Co., D.C.S.C., 251 F. Supp. 329, 330. Porušení práva, jež má být ponecháno v klidu a bez povšimnutí, pokud si to někdo přeje. Takové narušení práv ze strany jednotlivce nebo vlády může být žalovatelným úmyslným porušením práva; přestože mají veřejně činné osoby menší ochranu než soukromé osoby. *Viz* Eavesdropping; Privacy laws.

Invecta et illata. Lat. V římském právu věci přinášené dovnitř. Předměty přinesené do pronajatého bytu nájmatelem nebo nájemníkem, které byly zastaveny pro nájmatele jakožto jistina (záruka) za nájem.

Inveigle. Svést, nalákat. Toto slovo znamená lákat nebo vylákat nebo zavést na scestí, na základě falešných představ nebo slibů, nebo jinými klamnými prostředky.

Inveniens libellum famosum et non corrupens puniatur. Kdo nalezne hanopis a nezničí jej, je potrestán.

Invent. Vymyslet něco nového, navrhnout, vymyslet a vyrobit něco, co předtím nebylo známo nebo neexistovalo, při uplatnění nezávislého hledání (analýzy) a zkoumání; zvláště se týká strojů, mechanických přístrojů, složených celků a patentovaných vynálezů všeho druhu. Vytvořit. E. W. Bliss Co. v. United States, 248 U.S. 37, 39 S. Ct. 42, 43, 63 L. Ed. 112, *Viz také* Invention; Patent.

Inventio. V římském právu nález, soudní rozhodnutí; jeden ze způsobů získání vlastnictví přisvojením.

Ve starém anglickém právu nalezená věc, jako *např.* zboží nebo nalezený poklad. Rovněž se používá plurálu „*inventiones*“.

Invention. V patentovém právu akt nebo činnost, při níž se objeví něco nového; proces vynalezení a vyrobení něčeho, co nebylo předtím známo nebo neexistovalo, na základě provedení nezávislého zkoumání a experimentu. Také komplet tímto způsobem vynalezený. Smith v. Nichols, 88 U.S. (21 Wall.) 112, 22 L. Ed. 566; Hollister v. Mfg. Co., 113 U.S. 59, 5 S. Ct. 717, 28 L. Ed. 901.

Vynález je koncepce, věc týkající se myslí; není odhalením něčeho, co existuje a bylo neznámé, avšak vytvoření něčeho, co předtím neexistovalo, co má prvky novinky a užitečnosti co do druhu a rozměru, odlišné od toho a větší než je to, co by mohla technika očekávat od zručných dělníků. Pursche v. Atlas Scraper & Engineering Co., C. A. Cal., 300 F.2d 467, 472. Vynalezení — vymyšlení, vytvoření něčeho, co neexistovalo a nebylo předtím známo a co se může stát užitečným a výhodným v zájmu života nebo co může lidstvu být k užtku. Ne každé vylepšení je vynálezem; aby však věc měla ochranu, musí být produktem určitých invenčních schopností a musí se týkat něčeho více, než co je zřejmé osobám zručným v technice (umění), již se týká. Pouhé přizpůsobení známého procesu na jasně analogické použití není vynálezem. Firestone Tire and Rubber Co. v. U.S. Rubber Co., C.C.A. Ohio, 79 F.2d 948, 952, 953.

Invenční dovednost byla definována jakožto intuitivní schopnost mysli uplatněná v úsilí o dosažení nových výsledků nebo nových metod, přičemž se vytváří to, co předtím neexistovalo nebo co přivedlo na světlo to, co bylo zrakům skryto; odlišuje se od podnětu obecné zkušenosti, jež vznikla spontánně a z potřeby logického lidského uvažování v myslích těch, kdo se obeznámili s okolnostmi, s nimiž měli co do činění. Hollister v. Mfg. Co., 113 U.S. 59 S. Ct. 717, 28 L. Ed. 901. Vynález povahy zlepšovacích návrhů (improvement) je dvojí duševní akt objevování nějakých slabín, v existujících strojích, procesech nebo předmětech a poukazování na způsob, jak je překonat.

Pokud jde o *Examination of invention*, viz Examination. *Viz také* Patent. Reduced to practice.

Inventiones. *Viz* Inventio.

Inventor. Vynálezce. Ten, kdo něco vynalézá nebo vynalezl. Kdo přijde na nějakou novou věc nebo ji vymyslí; kdo navrhne nějakou novou techniku, výrobu, přístroj nebo proces; kdo vymyslí patentovatelný vynález. *Viz* Invention.

Inventory. Inventář. Podrobný seznam předmětů z majetku; seznam nebo přehled majetku a jiných aktiv, obsahující určení nebo popis každého konkrétního předmětu; množství zboží nebo materiálu, který je po ruce nebo na skladě; rozpis různých položek nebo předmětů tvořících sbírku, nemovitost, zásoby v obchodě apod. s jejich odhadovanou nebo skutečnou cenou. V právu je termín často používán na označení seznamu, který pořídil vykonavatel, správce nebo správce trustu při bankrotu.

V účetnictví se týká části finančního prohlášení, jež obráží hodnotu surovin podniku, rozpracované výroby a dokončených výrobků. Dva primární druhy inventární účetní evidence jsou First-in, first-out a Last-in, last-out. *Viz* FIFO a LIFO.

Zboží držené pro prodej nebo nájem nebo dodané podle smluv týkajících se služeb; také suroviny, rozpracovaná výroba nebo materiály použité nebo spotřebované při podnikání. U.C.C. § 9-109(4). Rovněž písemný přehled takového zboží.

Inventory search. Inventurní inspekce není samostatným právním institutem, ale spíše nahodilým administrativním krokem následujícím po zatčení a předcházejícím uvěznění. Illinois v. Lafayette, 462 U.S. 640, 644, 103 S. Ct. 2605, 2608, 77 L. Ed.2d 65. K posouzení, zda je taková inspekce bezdůvodná, soud vyvažuje své zasahování do zájmů jednotlivce podle 4. Dodatku k Ústavě svou podporou oprávněných zájmů vlády. Delaware v. Prouse, 440 U.S. 648, 654, 99 S. Ct. 1391, 1396, 59 L. Ed.2d 650. *Viz* Fed. R. Crim. P. 41.

In ventre sa mere. L. Fr. V lůně své matky; ve zmínce o dosud nenarozeném dítěti.

Inventus. Lat. Nalezený. *Thesaurus inventus*, nalezený poklad. *Non est inventus*, [on] není nalezen.

In veram quantitatem fidejussor teneatur, nisi pro certa quantitate accessit. Nechce-li ručitel souhlasit s určitým množstvím, nechť ručí za skutečné množství.

In verbis, non verba, sed res et ratio, quaerenda est. Ve slovech nehledej slova, ale věci a smysl.

Inveritare. Prověřit nějakou věc.

Inverse condemnation. Žaloba podaná vlastníkem nemovitostí, již se vlastník domáhá spravedlivého odškodnění za pozemek vzatý pro veřejné používání, proti státu nebo právnické osobě (entitě), jež má pravomoc určit soukromý majetek k veřejnému užívání. Je to opatření, jež je pro vlastníka majetku příznačné a je jím vykonáváno tam, kde se zdá, že ten, kdo majetek převzal, nemá v úmyslu zahájit řízení, jímž se má soukromý majetek určit k veřejnému užívání. Ossman v. Mountain States Tel. & Tel. Co., 32 Colo. App. 230, 511 P.2d 517, 519. Taková žaloba by mohla vyplynout *např.* tam, kde je výrazně snížena použitelnost a hodnota majetku přilehlého k letišti nebo dálnici.

Inverse order of alienation doctrine. Doktrína o zcizování v obráceném pořadí. Podle této doktríny hypotekární nebo zástavní věřitel uspokojí svou zástavu tam, kde byl pozemek podléhající zástavnímu právu postupně převeden, s výjimkou pozemku zbývajícího propůjčovateli nebo pokud možno původnímu vlastníkovu pozemku a pokud toto nebude postačovat, má se uchýlit k převedeným parcelám v obráceném pořadí jejich převodu. Fidelity & Casualty Co. of New York v. Massachusetts Mut. Life Ins. Co., C.C.A.N.C., 74 F.2d 881, 884.

Invest. *Viz* Investment.

Investigate. Vyšetřovat; zjišťovat. Podnikat krok za krokem trpělivé vyšetřování nebo pozorování. Sledovat nebo stopovat; pátrat; prověřovat nebo pečlivě a přesně vyšetřovat; pátrat po něčem na základě pečlivého výsledku; prověřovat; shromažďování důkazů; soudní vyšetřování. *Viz také* Discovery; Inspection.

Investigation. Proces vyšetřování nebo sledování vyšetřováním. Mason v. Peaslee, 173 C.A.2d 587, 343 P.2d 805, 808.

Investigatory interrogation. „Vyšetřovací výslech“ mimo rámec *Miranda* Rule (pravidlo „*Miranda*“ — *v.t.*) je vyslýchání osob policejními úředníky, prováděné rutinním způsobem při vyšetřování, jež nedospělo do stadia obžaloby a při němž takové osoby nejsou v soudní vazbě nebo jakýmkoli podstatným způsobem zbaveny svobody jednat. State v. Price, 233 Kan. 706, 664 P.2d 869, 874. *Viz také* Interrogation.

Investigatory powers. Pravomoc svěřená správním orgánům, jež mohou provádět inspekci a vynucovat si prozrazení faktů, které se přímo týkají vyšetřování. *Viz také* Inquest; Inspection laws; Search warrant; Subpoena.

Investigatory stop. Vyšetřovací zastavení, zastavení za účelem vyšetřování. Takové zastavení, jež je omezeno na krátké nerušivé zadržení během bleskové prohlídky, zda osoba nemá u sebe zbraň, nebo během předběžného výsledku, je považováno za „zatčení“, jež stačí k tomu, aby mohly být uplatněny záruky 4. Dodatku k Ústavě USA, avšak s ohledem na jeho méně nucený charakter jenom vyžaduje, aby měl zadržující úředník (policista) konkrétní a srozumitelné důvody dostatečné k tomu, aby vzniklo rozumné podezření, že se osoba dopustila nebo dopouští trestného činu. U.S. v. Black, C. A. Ill., 675 F.2d 129, 133. *Viz také* Stop and frisk.

Investitive fact. Právní skutečnost. Skutečnost, jejímž prostřednictvím vzniká právo; *např.* povolení monopolu; úmrtí něčího předka.

Investiture. Ceremonie, jež doprovázela převod pozemku za feudalismu, a spočívala v otevřeném a obecně známém předání držby v přítomnosti jiných vazalů, jež zvěčnilo mezi nimi *aeru* jejich nového nabytí pozemku v době, kdy umění psát bylo jen velmi málo známo; a tak byl důkaz o majetku uložen v paměti sousedů, kteří pro případ zpochybnutí nároku byli poté povoláváni k tomu, aby o tom rozhodli.

V církevním právu je investitura jednou z formalit, již je arcibiskupem potvrzována volba biskupa.

Investment. Investice. Výdaj za účelem získání majetku nebo jiných aktiv s cílem vyprodukovat výnos; majetek takto získaný. Uložení kapitálu nebo vynaložení peněz způsobem, jímž se má zajistit příjem nebo zisk z jejich použití. *Securities & Exchange Commission v. Wickham, D. C. Minn., 12 F. Supp. 245, 247.* Koupit cenné papíry více nebo méně trvalé povahy nebo vložit peníze nebo majetek do podnikání nebo nemovitosti nebo uložít jiným způsobem, aby mohly produkovat příjem nebo zisk (či obojí) v budoucnu. *Viz také Investment contract.*

Vybavit někoho držbou, lénem (svěřenstvím) nebo prebendou. *Viz Investiture.*

Co se týče hesla *Capital investment*, viz *Capital*. *Viz také Legal investments; Legal list; Prudent Man Rule.*

Investment advisor. Kterákoli osoba, jež za úplatu podniká v poradenství, ať už přímo nebo prostřednictvím publikací nebo dopisů, pokud jde o cenu cenných papírů nebo o vhodnost investování do cenných papírů, jejich koupě nebo prodeje, nebo kdo za odměnu a jakožto součást svého běžného zaměstnání vydává nebo rozšiřuje rozborů nebo zprávy týkající se cenných papírů. *Uniform Securities Act, § 401(f).*

Investment Advisors Act. Federální zákon, který upravuje činnost těch, kdo podávají investiční rady a zabývají se poradenstvím. *15 U.S.C.A. § 80b.* Zákon uvádí v život orgán nazvaný *Securities and Exchange Commission*, jenž mimo jiné požaduje registraci investičních poradců.

Investment banker. Finanční instituce, která pojišťuje a prodává nové cenné papíry. Obecně vzato investiční bankéři pomáhají firmám při získávání nových financí. Pojistitel, prostředník nebo makléř mezi společnostmi vydávající nové cenné papíry a veřejností. Obvykle investiční bankéři kupují přímo od společnosti novou emisi akcií nebo obligací. Skupina vytváří syndikát, který prodává cenné papíry jednotlivcům a institucím. Investiční bankéři rovněž distribuují značně velké bloky akcií nebo obligací—snad podložené majetkem. Poté se cenné papíry prodávají, a to buď přes přepážku (*over-the-counter*) nebo na burze. *Viz také Underwriter.*

Investment banking. Zavázání se k odběru vnitřních akcií a prodej převážně nových emisí akcií a obligací investorům. *Viz Investment banker.*

Investment bill. Druh směnky koupené na diskont, o níž se předpokládá, že bude držena do zralosti ve formě investice.

Investment company. Kterýkoli vystavitel, který (1) je angažován nebo se vydává za primárně angažovaného nebo navrhuje se angažovat v podnikání v oboru investic, reinvestic nebo obchodování cennými papíry; (2) je angažován nebo navrhuje se angažovat v podnikání v oboru vydávání certifikátů nominální hodnoty typu

splátky, nebo byl angažován v takovémto podnikání a má jakýkoli z těchto certifikátů splatný; nebo (3) je angažován nebo navrhuje se angažovat v podnikání v oboru investic, reinvestic, držby, nebo obchodování v cenných papírech, a vlastní nebo navrhuje získat investiční cenné papíry s hodnotou převyšující 40 procent hodnoty celkových aktiv takového vystavitele (s výjimkou vládních cenných papírů a pokladních položek) na konsolidovaném základě. *Investment Company Act, § 3.*

Společnost či trust, který používá svého kapitálu k investování do jiných společností. Nejobvyklejší druh investičních společností je vzájemný fond. Investiční společnost se liší od holdingové společnosti v tom, že druhá v pořadí usiluje o kontrolu nad rizikovým podnikáním, do něhož investuje, zatímco investiční společnost usiluje o investice ve vlastním zájmu a normálně diverzifikuje své investice. Jsou zde dva hlavní typy investičních společností: „close—end“ a „open—end“ nebo „mutual fund“ v.t. Akcie v investiční společnosti jsou pohotově převoditelné na otevřený trh a jsou kupovány a prodávány stejně jako jiné akcie. Kapitalizace těchto společností zůstává stejná, pokud není podniknuta akce za účelem změny. Otevřené fondy prodávají své vlastní nové akcie investorům, a jsou připraveny odkoupit zpět své staré akcie, a nejsou kotované. Otevřené fondy se tak nazývají proto, protože jejich kapitalizace není stanovena; vydávají více akcií, než je požadováno. *Viz také Mutual fund.*

Investment Company Act. Federální zákon přijatý v roce 1940, který upravuje činnost investičních společností. *15 U.S.C.A. § 80a—1* a násl. *Viz Investment company.*

Investment contract. Smlouva, transakce nebo plán, podle něhož nějaká osoba investuje své peníze do společného podniku a je připravena očekávat zisky výlučně z úsilí zprostředkovatele nebo třetí strany. *S.E.C. v. W. J. Howey Co., 328 U.S. 293, 298, 66 S. Ct. 1100, 1103, 90 L. Ed. 1244, 1249.* Umístění kapitálu nebo složení peněz způsobem, jehož smyslem je zajistit si příjem nebo zisk z jejich použití. *State by Spannaus v. Coin Wholesalers, Inc., Minn., 250 N.W.2d 583.*

Aby vyhověla federálnímu zákonu o cenných papírech, musí „investiční smlouva“ obsahovat tři prvky: (1) investování peněz, (2) ve společném podniku a (3) očekávání zisků výlučně z úsilí jiných. *Hector v. Wiens, C. A. Mont., 533 F.2d 429, 432.*

Investment credit. *Viz Investment tax credit.*

Investment indebtedness. Dluhy způsobené převedením nebo převzetím investic daňového poplatníka v aktivech, která budou produkovat portfoliový příjem. Na úrokové srážky, které jsou způsobeny se zřetelem k tomuto dluhu (*tj.* všeobecně k příslušné části investičního příjmu), jsou stanovena omezení.

Investment property. Obecně jakýkoli majetek zakoupený pro zisk. Zisk může pocházet buď z příjmu nebo z opětovného prodeje.

Investment security. Podle U.C.C. písemný dokument, vystavený na doručitele, nebo registrovaný formulář obecně uznávaný jako prostředek investování a evidující akcii nebo jiný zájem na majetku nebo podniku vystavitele. *§ 8—102(1)(a).* *Viz také Investment contract; Security.*

Investment tax credit. Investiční daňový úvěr. Federální zákony povzbuzující investice tím, že umožňují, aby určité procento z kupní ceny sloužilo jako úvěr na daně splatné jednotlivci a společnostmi a nikoli pouze jako položka odpočitatelná z daňového základu. *Tax Reform Act z roku 1986 zrušil tento úvěr se zpětnou platností pro většinu majetku daného do provozu po 1. lednu 1986. Viz také Recapture of investment tax credit.*

Investment trust. Investiční společnost. Společnost, která prodává své vlastní akcie a investuje peníze do akcií, nemovitostí a jiných investic. *Viz rovněž Investment company; Mutual fund; Real estate investment trust.*

Invidious discrimination. Diskriminace ze zášti. Termín „invidious“ (záštiplný) v kontextu požadavku, že rozdíl v zacházení se rovná „záštiplné“ diskriminaci při porušení 14. Dodatku k Ústavě USA, znamená svévolně, nesmyslně a nikoli rozumně se vztahující k oprávněnému účelu. *Eaton v. State, Del., 363 A.2d 440, 441.*

In vinculis. V řetězech; ve vazbě. Obrazně se rovněž týká stavu osoby, jež je nucena podřídit se podmínkám, jež jí ukládají útlak a její vlastní životní potřeby.

Inviolability. Nedotknutelnost. Vlastnost být zabezpečen proti znesvěcení (porušení). Bezpečný před neoprávněným vstupem na cizí pozemek nebo před ublížením na zdraví.

Inviolate. Nedotčený; neporušený; prost podstatného poškození. *Com. v. Almeida, 362 Pa. 596, 68 A.2d 595.*

In viridi observania. Přítomno v myslích lidí, a v plné síle a činnosti.

Invitation. Pozvání. V právu způsobení škody z nedbalosti a ve zmínce o neoprávněném vstupu na nemovitost, jde o pozvání osoby, která někoho žádá nebo podněcuje druhé ke vstupu na svůj majetek nebo jeho část, nebo k setrvání na něm či k jeho používání, anebo kdo tak uspořádá svůj majetek nebo prostředky přístupu k němu nebo průchod tímto majetkem, že navozuje rozumnou víru, že očekává a zamýšlí, aby na jeho majetek jiní lidé přicházeli nebo jím procházeli. Proto majitel obchodu, divadla nebo zábavního parku „zve“ veřejnost vstoupit do svého objektu za účelem, který má spojitost s jeho zamýšleným použitím.

Rozdíly v povinné péči mezi uživateli koncese, hosty podniku a společenskými hosty byly vyloučeny, v mnoha právních řádech zrušeny, takže dnes je rozumná péče povinná vůči všem zákonným návštěvníkům, což se týká všech osob s výjimkou těch, které vstupují někam neoprávněně. *Mounsey v. Ellard, 363 Mass. 693, 297 N.E.2d 43.*

Pozvání může být *express* (výslovně), jestliže majitel nebo držitel pozemku výslovně pozve někoho na pozemek nebo jej vyzve tohoto pozemku nebo něčeho na něm používat; nebo může být pozvání konkludentní, jestliže majitel nebo držitel svým jednáním nebo chováním jiného přesvědčí, že se o pozemek nebo o něčem na něm ležícím předpokládalo, že jich bude používáno tak, jak jich užívá on sám, a že takové používání není uznáváno jenom majitelem nebo držitelem, ale je i v souladu se záměry, s nimiž byla cesta nebo místo či věc upravena a připravena a povolena k užívání.

Viz také Attractive nuisance doctrine; Invitee.

Invitation to bid. Druh inzerátu používaný tím, který chce, aby byla předložena nabídka pro konkrétní pra-

covní příležitost. Obvykle obsahuje postačující specifikace, aby umožnila inteligentní nabídku.

Invited error. Úmyslný omyl. Doktrína „úmyslného omylu“ stanoví, že když soud svolí k průběhu řízení požadovaného obžalovaným, ztratí obžalovaný právo na odvolání se proti tomu, že toto řízení je omyl nebo proti výsledku takového řízení. *People v. Crespín, Colo. App., 682 P.2d 58, 59. Viz také Error.*

Invitee. Osoba je „pozvanou“ na pozemku někoho jiného, jestliže (1) vstoupí na pozvání, ať už výslovně nebo konkludentní, (2) její vstup je spojen s podnikáním majitele nebo s činností, již majitel provozuje nebo s jejímž provozováním na svém pozemku souhlasí a (3) je tu vzájemný prospěch nebo prospěch majitele. *Madrazo v. Michaels, 1 Ill. App.2d 583, 274 N.E.2d 635, 638.* Osoba, která je na pozemku někoho jiného pro ekonomický prospěch majitele nebo pro ekonomický prospěch obou stran. *Joseph v. Calvary Baptist Church, Ind. App. 4 Dist., 500 N.E.2d 250, 253.*

Důležitý anglický precedens *Indermaur v. Dames* formuloval pravidlo, že pokud jde o ty, kdo vstupují do budovy s podnikáním, jež se dotýká držitele, a na jeho pozvání, ať už výslovně nebo samozřejmé, má druhý v pořadí povinnost je chránit nejen proti nebezpečím, jichž si je vědom, nýbrž i proti těm, jež by s rozumnou péčí mohl odhalit. Precedens byl převzat ve všech juridických angloamerického právního systému a pozvanému nebo, jak je někdy nazýván, návštěvníkovi podniku je přiznáváno vyšší postavení než majiteli koncese. Typickým příkladem je ovšem zákazník v obchodě. Existuje zde však konflikt mezi rozhodnutími, zda mají být určité návštěvníci pojeti do definice pozvaných. Názor menšiny je takový, že pro držitele musí existovat určitý ekonomický prospěch, dříve než se uplatní jeho povinnost vůči návštěvníkovi. Názor většiny je však ten, že základem odpovědnosti není jakýkoli ekonomický prospěch držitele, nýbrž implikovaná interpretace, že když povzbuzuje ostatní ke vstupu, aby podporoval svůj vlastní cíl, byla projevena rozumná péče za tím účelem, aby bylo místo bezpečné pro ty, kdo přicházejí za tím účelem, *např.* osoby zúčastňující se bezplatných veřejných přednášek, osoby užívající obecní parky, hřiště, knihovny apod. Musí zde nicméně existovat prvek „pozvání“. *Viz také Guest; Licensee; Public invitee.*

Invito. Lat. Neochotný. Proti nebo bez souhlasu nebo svolení.

Invito beneficium non datur. (D 50, 17, 69 — Paulus.) Kdo nechce, tomu se žádné dobrodiní neposkytuje.

In vocibus vivendum non a quo sed ad quid sumatur. V projevu je třeba zvažovat nikoli z čeho vychází, ale k čemu směřuje.

Invoice. Faktura. Písemný účet nebo rozepsané prohlášení o zboží odeslaném kupujícímu, příjemci, faktorovi (komisionáři) atd. s dodatečnými údaji o množství, hodnotě nebo cenách a poplatcích; může být stejně vhodné pro doručení nebo jako písemné sdělení o zásilce, tak i pro prodej. *Joseph B. Cooper & Son, Inc. v. Finlay Depts., Inc., 11 Misc.2d 382, 174 N.Y.S.2d 265, 269.* Dokument uvádějící podrobnosti prodejní nebo nákupní transakce. Seznam zasláný kupujícímu, faktorovi, příjemci zásilky atd., obsahující jednotlivé položky spolu s cenami a poplatky za zboží, jež mu bylo nebo bude zasláno. Písemný dokument pořizený jménem dovozce, který specifikuje importované zboží a jeho skutečné náklady nebo hodnotu. *Viz také Consular invoice.*

Invoice book. Účetní kniha. Kniha obsahující kopie faktur.

Involuntary. Nedobrovolně. Bez vlastní vůle nebo možnosti výběru; protiklad z vůle nebo na přání. Nedobrovolný akt je takový, který je prováděn s donucením (constraint *v.t.*) nebo s odporem nebo bez vůle jej provést. Jednání je nedobrovolné, jestliže je prováděno pod nátlakem, násilím nebo z přinucení. *Viz* Coercion; Duress.

Dismissal; Indebtedness; Nonsuit; a Trust související s *nedobrovolností* viz tato hesla. Pokud jde o *involuntary bankruptcy*, viz Bankruptcy proceedings.

Involuntary alienation. Ztráta nebo dělení majetku připojením, zabavením, prodejem na daně nebo jiné dluhy. *Viz také* Involuntary conveyance.

Involuntary confession. Nedobrovolné přiznání. Přiznání je „nedobrovolné“, jestliže není produktem v podstatě svobodné a neomezované volby toho, kdo je činí, nebo kde je jeho vůle v době přiznání potlačena. *People v. Pickerel*, 32 Ill. App.3d 822, 336 N.E.2d 778, 780. Termín se týká přiznání, jež jsou vymáhána jakýmkoli pohrůzkami násilí nebo získána přímými nebo implikovanými přísliby nebo při vykonávání nevhodného vlivu. *Phillips v. State*, Okl. Cr., 330 P.2d 209, 214.

Nedobrovolně získané přiznání nemůže být použito při trestním stíhání obžalovaného. Takové přiznání je nepřijatelné jak proto, že je pravděpodobně nespolehlivé, tak s ohledem na averzi společnosti k vynuceným přiznáním, i když jsou pravdivá. *Jackson v. Denno*, 378 U.S. 368, 84 S. Ct. 1774, 12 L. Ed.2d 908. Donucovací aktivita je nezbytným předpokladem nálezu, že přiznání není dobrovolné v rámci významu Due Process Clause *v.t.* 14. Dodatku k Ústavě USA Colorado *v. Connelly*, 479 U.S. 157, 107 S. Ct. 515, 93 L. Ed.2d 473. *Viz* 18 U.S.C.A. § 3501. *Viz také* Confession; Interrogation; Self-incrimination.

Involuntary conversion. Nedobrovolný převod. Ztráta nebo zničení majetku krádeží, nehodou nebo odsouzením. Jakýkoli zisk realizovaný na základě nedobrovolného převodu může být při volbě daňového poplatníka považován za neuznaný pro účely federální daně z příjmu, pokud majitel znovu investuje výtěžek během předepsané doby do majetku, který je podobný nebo příbuzný ve službách nebo používání. I.R.C. § 1033.

Nedobrovolný převod pro účely federální daně z příjmu musí vycházet ze (1) zničení majetku jakožto celku nebo jeho části nebo (2) krádeže nebo (3) skutečného přivlastnění nebo (4) rekvizice nebo odsouzení nebo hrozby nebo bezprostředního nebezpečí rekvizice nebo odsouzení. *Hitke v. C.I.R.*, C. A. III., 296 F.2d 639, 643, 644.

Viz také Condemnation.

Involuntary conveyance. Přebod nemovitého majetku bez přivolení majitele, jako např. při rozvodu, při odsouzení apod. *Viz také* Involuntary alienation; Sheriff's sale.

Involuntary deposit. V právu o úschovách jde o nedobrovolnou úschovu na základě náhodného ponechání nebo předání osobního majetku do držby druhého, bez nedbalosti ze strany majitele nebo, v případě požáru, ztroskotání lodí, povodně, nepokojů, vzpoury nebo jiných mimořádných výjimečných událostí, majitelem movitého majetku, který jej svěřil z nezbytnosti péči jiné osobě.

Involuntary discontinuance. Nedobrovolné přerušení. Přerušení je nedobrovolné, když v důsledku technického opomenutí, špatnou obhajobou nebo podobně je proces považován za řešený stranami před vynesením konečného rozsudku, kde se strany zavazují, že předloží žalobu, která není předložitelná, nebo opomenou podat řádný návrh na odročení jednání.

Involuntary lien. Zástavní právo, jako je např. zástavní právo na daň, zadržovací právo u rozsudku apod., které se vztahuje spíše na majetek bez souhlasu majitele než na zástavní právo k hypotéce, s nímž majitel souhlasí.

Involuntary manslaughter. Neúmyslné zabití v důsledku protiprávního jednání, které se nerovná zločinu, nebo při jednání, jež není nezákonné, které však může způsobit smrt nezákonným způsobem, nebo bez patřičné obezřetnosti a uvážlivosti. Neúmyslné zabití člověka, neúmyslně způsobené jednáním, které se obsahuje takové nedbání v úvahu pravděpodobných škodlivých následků, způsobených jinému jako svévolné a bezohledné jednání. *Com. v. McCauley*, 355 Mass. 554, 246 N.E.2d 425, 428. *Viz také* Manslaughter.

Involuntary payment. Nedobrovolná platba. Platba získaná podvodem, nátlakem nebo neoprávněným nucením, nebo učiněná ve snaze vyhnout se použití síly k jejímu vynucení nebo dosáhnout propuštění osoby nebo majetku ze zadržení.

Involuntary servitude. Postavení někoho, kdo je nucen silou, nátlakem nebo uvězněním a proti své vůli pracovat pro druhého, ať už je placen nebo nikoli. *Ex parte Wilson*, 114 U.S. 417, 5 S. Ct. 935, 29 L. Ed. 89; *In re Slaughterhouse Cases*, 83 U.S. (16 Wall.) 69, 21 L. Ed. 394; *Robertson v. Baldwin*, 165 U.S. 275, 17 S. Ct. 326, 41 L. Ed. 715. Otroctví, nucená práce nebo povinná práce za dluhy; všechny druhy takové práce jsou zakázány 13. Dodatkem k Ústavě USA.

Involuntary transfer. *Viz* Involuntary conveyance.

Involuntary trust. Implicitní trust, který vzniká, protože zákon spojuje s určitými transakcemi následky na způsob trustu, např. tam, kde agent porušuje své svěřenské povinnosti a koupí na své vlastní jméno majetek, který měl být správně koupen ku prospěchu jeho představeného (constructive trust — druh trustu vznikajícího ze zákona) nebo trust, který vznikl v situaci, kdy osoba A. dodá prostředky na nákup majetku pro osobu B s podmínkou, že osoba A. jej bude vlastnit, avšak právní titul bude na jméno osoby B. (resulting trust — právní domněnka zřízení trustu).

In witness whereof. Počáteční slova závěrečné klauzule v právních listinách (smlouvách): „Na důkaz toho si řečené strany na to podaly ruce“ atd. Překlad latinské věty „in cuius rei testimonium“.

IOLTA. Interest on Lawyers' Trust Accounts — úrok z účtu právníckého trustu. V některých státech právníci postupují tento úrok institucím veřejných služeb (*např.*, Mass).

Iota. Nejmenší možné množství. Iota je nejmenším řeckým písmenem. Od něho je odvozeno slovo „jot“ (zrnko, drobnost, maličkost).

IOU. Stručný záznam o dluhu, skládající se ze slov „I owe you“ — dlužím vám, částka a dlužníkův podpis se nazývá „IOU“.

Ipsae leges cupiunt ut jure regantur. Samy zákony vyžadují, aby je ovládalo právo (tj. musí se tvořit a aplikovat v souladu s právním řádem).

Ipse. Lat. On sám; týž; táž osoba.

Ipse dixit. On sám to řekl (jako výraz bezmezné důvěry v autoritu, např. učitele; odkaz na výrok odpůrce, který nyní řečené popírá).

Ipsissimis verbis. Přesně týmiž slovy; doslova a do písmene stejně; protiklad k „substantially“ (v podstatě, v zásadě).

Ipso facto. Skutkem samým (nastupují právní účinky, jakoby samy od sebe); již činem samým; skutečností samou.

Ipso jure. Ze samého práva; silou práva samého; bez dalšího.

IRA. Individual Retirement Account — Penzijní (důchodové) konto jednotlivců.

Ira furor brevis est. Zloba je krátké šílenství.

Ira motus. Lat. Pohnutýlostí nebo vzrušený vášní. Výraz, jehož se někdy dříve používalo v obhajobě *son assault demesne*.

IRAN. Individual Retirement Annuity — Roční platba z individuálního důchodového konta.

IRB. Individual Retirement Bond — Obligace individuálního důchodového konta.

I.R.C. Internal Revenue Code — Daňový zákon.

I.R.D. Income in respect of decedent — Příjem po zesnulém.

Ire ad largum. Lat. Jít svobodně; uprchnout; být osvobozen.

Iron—safe clause. Doložka v pojistkách požárního pojištění, požadující, aby pojištěnec chránil své knihy a inventář v železném seifu nebo ohnivzdorném seifu nebo na bezpečném místě, jež není vystaveno ohni, který by mohl zničit budovu. Toto ustanovení ukládá pojištěnci odpovědnost za ztrátu knih a spisů, pokud byla zaviněna nesprávným zacházením nebo nedbalostí jeho samého nebo jeho zaměstnanců při nedodržení tohoto požadavku.

Irrational. Nerozumný, pošetilý, nelogický, absurdní; osoba může být v tomto smyslu nerozumná a přitom nebýt z právního hlediska duševně chorá.

Irreconcilable differences. Nesmiřitelné rozdíly. Důvod pro zrušení manželství „bez viny“ („no—fault“) v rozvodových zákonech mnoha států. *Viz také* Irretrievable breakdown of marriage.

Irrecusable. Neodmítnutelný. Výraz používaný k označení určité třídy smluvních závazků uznaných zákonem, jež jsou ukládány nějaké osobě bez jejího souhlasu a bez ohledu na jakékoli její jednání. Odlišují se od „recusable obligations“ — odmítnutelných závazků, jež jsou výsledkem dobrovolného aktu ze strany osoby, již jsou ukládány podle zákona. Jasným příkladem neodmítnutelného závazku je závazek uložený každému člověku neudeřit jiného bez nějaké zákonné omluvy. Odmítnutelný závazek je založen na nějakém aktu zavázané osoby, což je podmínka předcházející genezi závazku. Tyto výrazy poprvé navrhl prof. Wigmore v 8 Harv. Law Rev. 200.

Irregular. Nepravidelný. Nikoli pravidelný; nikoli podle zavedeného práva, metody nebo používání, neodpovídající přírodě, pravidlům morálky nebo stanoveným zásadám, nikoli normální, neuspořádaný. *Sultan Turkish Bath, Inc. v. Board of Police Com'rs of City of Los*

Angeles, 169 C.A.2d 188, 337 P.2d 203, 210. Pokud jde o *irregular* Deposit; Indorsement; Process; Succession, viz tato hesla.

Irregularity. Nepravidelnost. Činit nebo nečinit při vedení procesu to, co by v souladu s praxí soudu, mělo nebo nemělo být učiněno. Porušování nebo nezachovávání stanovených pravidel a praktik. Nedostatek v zachování některých předepsaných pravidel nebo postupů; skládající se buď z opomenutí činit něco, co je nutné pro náležitý a řádný průběh procesu, nebo činit to v nevhodnou dobu nebo nevhodným způsobem. Odborný výraz pro každou závalu v postupu nebo způsobu vedení žaloby nebo obhajoby, na rozdíl od závad při obhajobě. (*viz např.* Fed. R. Civil P. 32(d), nepravidelností při přebírání písemného svědectví). Výraz není synonymem „illegality“.

V kanonickém právu jakákoli překážka bránící člověku ve skládání posvátných slibů.

Irregular judgment. Rozsudek vynesený v rozporu s postupem a praxí dovolenou zákonem v zásadní věci. *Davidson Chevrolet, Inc. v. City and County of Denver*, 138 Colo. 171, 330 P.2d 1116, 1118, 1119.

Irrelevancy. Bezvýznamnost. Nepřítomnost závažnosti, jako např. při dokazování nebo obhajobě. Vlastnost nebo stav, v němž je něco nepoužitelné nebo se nevztahuje k faktu nebo tvrzení. Irlevance v odpovědnosti spočívá na prohlášeních, jež nejsou podstatná pro rozhodnutí ve věci; taková, z nichž nevyplývá nic podstatného. Taková nepodstatnost v obhajobě by mohla být vyškrtuta na návrh strany. Fed. R. Civil P. 12(f). *Viz také* Immaterial; Irrelevant allegation; Irrelevant evidence.

Irrelevant allegation. Nepodstatné (bezvýznamné) tvrzení. Tvrzení, jež nemá podstatný vztah ke sporu mezi stranami v procesu a které nemůže ovlivnit rozhodnutí soudu. *Wayte v. Bowker Chemical Co.*, 196 App. Div. 665, 187 N.Y.S. 276, 277; *Commander Milling Co. v. Westinghouse Electric and Mfg. Co.*, C.C.A. Minn., 70 F.2d 469, 472. Zkouška jakéhokoliv tvrzení je, zda směřuje k důvodu žaloby nebo obhajoby. *Isaacs v. Salmon*, 159 App. Div. 675, 144 N.Y.S. 876, 877. *Viz také* Immaterial argument.

Tvrzení je irrelevantní, kde předmět otázky, vzniklý jeho popřením, nemá vliv na žalobní důvod nebo nemá spojitost s tvrzením před soudem, které má být teprve dokázáno. V této souvislosti je slovo „redundant“ (nadbytečný) téměř synonymem „irrelevantního“ (netýkajícího se věci). Irrelevantní záležitosti mohou být na návrh strany z procesního úkonu vyškrtuty. Fed. R. Civil P. 12(f).

Irrelevant answer. *Viz* Answer.

Irrelevant evidence. Nepodstatný důkaz. Nikoli významný; nepodstatný; netýkající se projednávané otázky, neaplikovatelný na danou otázku; nepodporující to, co má být dokázáno. Důkaz je irrelevantní, jestliže nevykazuje tendenci cokoli prokázat nebo vyvrátit. Irrelevantní důkaz je obecně namítán a při procesu neuznáván. Fed. Evid. R. 402. *Viz také* Immaterial; Impertinence; Irrelevancy.

Irreparable damages. *Viz* Damages.

Irreparable harm. *Viz* Injury (*Irreparable injury*).

Irreparable injury. *Viz* Damages; Injunction; Injury (*Irreparable injury*).

Irrepleviabile. Co může být získáno zpět nebo dodáno na záruku. Píše se rovněž „irreplevisable“.

Irresistible force. Neodolatelná síla. Výraz, kterým se označuje taková lidská činnost, která je co do své podstaty a síly absolutně nezvládnutelná; jako např. vpád nepřátelské armády. *Viz také* Act of God.

Irresistible impulse. Neodolatelné puzení, hnutí mysli. Hájí-li se obhajoba duševní chorobou (nepříčetností) znamená „irresistible impulse“ hnutí mysli k spáchání nezákonného nebo trestného činu, jemuž se nelze bránit nebo které nelze překonat, protože duševní choroba zničila svobodu vůle, sebeovládání a volbu jednání. *Snider v. Smyth, D. C. Va., 187 F. Supp. 299, 302. Zkouška „irresistible impulse“ pro nepříčetnost je širší než M'Naghtenova zkouška.* Podle zkoušky „neodolatelného hnutí mysli“ se může osoba vyhnout trestní odpovědnosti, přestože je schopna rozlišovat mezi správným a nesprávným a je si plně vědoma povahy a kvality svých činů, za předpokladu, že dokáže, že se nedokázala zdržet činu. *Com. v. Walzack, 468 Pa. 210, 360 A.2d 914, 919. Viz také* Insanity; M'Naghten Rule.

Irretrievable breakdown of marriage. Nenapravitelný rozpad manželství. Jako důvod rozvodu bez zavinění znamená stav, v němž jeden nebo oba manželé nejsou s to nebo ochotni žít spolu jako manžel a manželka a kde není vyhlídka na opětné usmíření. *Harwell v. Harwell, 233 Ga. 89, 209 S.E.2d 625.* V některých právních řádech je to jediný důvod pro tak zvaný rozvod bez viny. *Viz rovněž* Irreconcilable differences.

Irrevocable letter of credit. Neodvolatelný akreditiv. Potvrzený neodvolatelný akreditiv, neodvolatelný dopis nebo potvrzený úvěr je smlouva na placení ve lhůtách v ní stanovených, a nemusí být formálně uznáno nebo přijato nic jiného, než co je v ní stanoveno. *Viz také* Letter of credit.

Irrevocable offer. *Viz* Trust.

Irrigation company. Soukromá společnost, autorizovaná a v několika státech řízená zákonem, jež má za cíl získávat výlučná práva na vodu určitých toků nebo jiných zdrojů, a dodávat ji pomocí příkopů nebo kanálů přes oblast, kde může být k užítku užívána pro zemědělské účely, přičemž buď rozděljuje vodu mezi akcionáře nebo uzavírá smlouvy se spotřebiteli či zajišťuje za určené sazby dodávku všem, kdo o ni požádají.

Irrigation district. Veřejná a poloobecní společnost povolená zákonem v mnohých státech, pokrývající určitý region nebo plochu půdy, která umožňuje určitý druh zavlažování ze společného zdroje a týmž systémem zařízení. Tyto obvody jsou vytvářeny řízením na způsob voleb pod dohledem soudu a jsou oprávněny nakupovat nebo zabavovat pozemky a vodu nezbytnou pro navrhovaný zavlažovací systém a vystavit nezbytné kanály a další díla, a voda je úměrně rozdělována jednotlivým majitelům půdy v obvodě.

Irrogare. Lat. V kontinentálním, resp. římském právu uložit nebo uvalit, např. pokutu nebo trest. Ustanovit nebo stanovit, např. zákon.

Irrotulatio. L. Lat. zápis; záznam.

I.R.S. Internal Revenue Service — Daňový úřad, úřad zabývající se vybíráním daní a všemi otázkami spojenými se správou daní.

Is. Toto slovo, přestože se běžně týká současnosti, mnohdy označuje budoucí čas, není však synonymem „shall

have been“. Může však označovat minulý čas, např. ve smyslu „has been“.

Island. Ostrov. Kus země obklopený vodou. Pozemek ve splavném toku, který je obklopen vodou jenom v dobách povodní, není ostrovem v rámci pravidla, že stát převezme nárok na nově vytvořené ostrovy ve splavných tocích.

Isolated sale. Izolovaný (osamocený) prodej, který s sebou nenese samozřejmou záruku prodejnosti, je takový, který se vyskytne jen jednou nebo přinejmenším ne příliš často během obvyklého podnikání. *McHugh v. Carlton, D.C.S.C., 369 F. Supp. 1271, 1277.*

Is qui cognoscit. Ten, kdo poznává (ten, kdo uzná dávku). *Is cui cognoscitur,* ten, kdo je poznáván (ten, jemuž je dávka uznána).

Issei. Jap. Výraz používaný k označení Japonců trvale žijících ve Spojených státech.

Issuable. Vedoucí nebo směřující, nebo produkující problém; týkající se nějakého problému nebo problémů.

Issuable defense. V obhajobě v angloamerickém právu odborný termín, který znamená žalobní odpověď k podstatě věci, vhodně uvádějící zákonnou obhajobu, na rozdíl od odpovědi na žalobu in abatement (plea in abatement v.t.), nebo od jakékoli jiné odpovědi na žalobu, jež má jenom zdržovat celý případ.

Issuable plea. V obhajobě v angloamerickém právu odpověď na žalobu k meritu věci; odpověď na žalobu odmítající domněnky protistrany. Taková obhajoba, k jejímuž závěru se může protistrana připojit a jít s ním k soudu. Je skutečností, že obhajoba založená na formálních nedostatcích žaloby a nedotýkající se merita je žalobní odpověď, a je-li řádně odpovězeno, lze na ní nalézt sporné body. V obvyklém významu slova „plea“ (žalobní odpověď či obhajoba) a slova „issuable“ (sporný), se takovéto žalobní odpovědi mohou nazývat „issuable pleas“ (sporné či diskutabilní žalobní odpovědi), jsou-li však tato slova použita společně, „issuable plea“ (sporná žalobní odpověď) nebo „issuable defense“ (sporná obhajoba), mají technický význam, totiž žalobní odpovědi směřující k meritu.

Issuable terms. V někdejší praxi anglických soudů byly výrazy „Hilary“ (lednové zasedání soudu) a „Trinity“ (letní zasedání soudu) nazývány „issuable terms“ (sporné termíny či lhůty), neboť věci, které měly být předmětem projednávaným či souzeným před porotním soudem, byly v těchto obdobích rozhodnuty. Rozdíl však byl odstraněn ustanoveními zákonů o soudech z roku 1873 a 1875.

Issue. Vydávat; oznamovat; promulgovat; zahajovat; např. důstojník vydává rozkazy; řízení zahajuje soud. Uvést do oběhu; např. státní pokladna vydává (a uvádí do oběhu) bankovky. Zaslát, rozeslat, rozeslat oficiálně; doručit pro použití nebo autoritativně; být uveřejněn jako úřední nebo závazný. Jestliže se používá ve spojitosti se soudními příkazy, soudním řízením a podobně, je termín obvykle interpretován jako doručit zásilku správné osobě nebo správnému úředníkovi, atd. Pokud jde o cenné papíry, týká se aktu nebo procesu nabízení akcií nebo obligací k prodeji veřejnosti nebo investořům z řad institucí.

Ve finančnictví má výraz „issue“ dva významy fáze. „Date of issue“ (datum vydání), jestliže se týká sérií směnec, obligací apod., znamená obvykle jakékoli da-

tum stanovené jako začátek lhůty, po kterou běží, bez zmínky o přesné době, kdy vhodnost nebo stav trhu může dovolit jejich prodej nebo doručení. Jestliže jsou cenné papíry dodány kupujícímu, budou mu „vydány“ (issued), což je další význam tohoto výrazu. *Viz také* „Securities“, níže.

Issue. n. Akt vydávání, oznamování, emise (peněz apod. . .) nebo vyhlašování (zákona . . .), dávání věci její prvopočátek; jako je např. vydávání nějakého nařízení nebo soudního příkazu.

Viz také Date of issue.

Obhajoba a praxe Jednotlivý, určitý a závazný bod vyzvozený z tvrzení a obhajoby stran, který je potvrzen jednou stranou a popírán druhou. Fakt, který se dostal do kontroverze s obhajobou; jako takový může být buď právní nebo faktickou otázkou. „Issue“ je sporný bod nebo otázka, na niž strany při jednání zúžily svá tvrzení a již se má podle nich týkat buď rozhodnutí soudu v právní otázce nebo soudu či poroty ve faktické otázce. *Muller v. Muller, 235 Cal. App.2d 341, 45 Cal. Rptr. 182, 184.*

Real or feigned. Skutečný nebo smyšlený. Skutečným nebo aktuálním bodem je bod, formulovaný řádným způsobem v řádném soudním procesu, s cílem určit skutečnou spornou otázku. Smyšlený bod je takový, který stanoví svým nařízením soud, v předpokládaném (domnělém) případě, za účelem dosažení výroku poroty v nějaké faktické otázce souběžně obsažené v kauze. Takové otázky obvykle klade soud rozhodující podle ekvity, aby zjistil pravdu o sporném faktu. Jsou rovněž užívány u soudů se souhlasem stran k vymezení některých sporných práv bez formality obhajoby; tak se ušetří při rozhodování kauzy mnoho času a výdajů. Pojmenování je nevhodné vzhledem k tomu, že „issue“ otázka sama se týká skutečného, závazného bodu projednávaného mezi dvěma stranami a pouze okolností jsou fiktivní.

Ultimate issue. Rozhodující (konečná) otázka. Označuje buď otázku, jež je sama o sobě postačující a konečná pro rozhodnutí o celém případě, nebo takovou, jež ve spojitosti s jinými otázkami poslouží tomuto cíli. *First State Bank of Seminole v. Dillard, Tex. Civ. App., 71 S.W.2d. 407, 410.*

Viz také Failure of issue; Feigned issue; Genuine issue; Issue of fact; Issue of law; Issue preclusion; Lawful issue; Legal issue; Ultimate issue.

Obchodní převody

Issue. První dodání dokumentu držiteli nebo poukazci. U.C.C. § 3—102(1)(a). Výrazu se rovněž používá pro dokumenty a týká se prvního dodání dokumentu osobou, která jej vytvořila. *Viz* U.C.C. § 7—102(1)(g) (definice „vydavatele“ nebo „vystavitele“). Popisuje rovněž akt vystavitele akreditivu při otevírání úvěru.

Potomkovy nemovitosti

Všechny osoby, jež pocházely ze společného předka. Potomek; potomstvo; rod; přímí potomci. V tomto smyslu slova zahrnuje nejen dítě nebo děti, ale všechny ostatní potomky v kterémkoli stupni, a tak se to také obecně v právních úkolech chápe. Je-li však užito v závětech, je samozřejmě podřízeno pravidlu výkladu, podle něhož rozhoduje záměr pořizovatele závěti, který lze zjistit ze slov, která používal, a tudíž může být vydání zúženo na děti nebo potomky, žijící v době smrti pořizovatele závěti, kdy se takový úmysl jasně objevuje.

Výrazy „issue“ a „potomci“ byly považovány za výrazy mající stejný rozsah a vzájemně zaměnitelné. In re *Radt's Will, 6 Misc.2d 716, 167 N.Y.S.2d 817, 818.*

„Issue“ při svém běžném použití v závěti znamená alespoň všechny potomky. In re *Wolf's Estate, 98 N. J. Super. 89, 236 A.2d 166, 170.*

Slovo „issue“ v závěti je obecně slovem vyjadřujícím omezení, a je-li tak použito, říká se o něm, že je rovnocenné „heirs of the body“ (přímí pokrevní příbuzní) v.t. Bylo však poukázáno v jiných případech, že toto slovo není tak silným vyjádřením omezení jako slova „heirs of the body“, a podrobuje se snadno kontextu, který naznačuje význam, v němž bylo použito.

Dříve tento výraz zahrnoval jenom oprávněné vydání. *Large v. National City Bank of Cleveland, Ohio Prob., 170 N.E.2d 309, 312; contra Will of Hoffman, 53 A.D.2d 55, 385, N.Y.S.2d 49.* Toto omezení se však mění v důsledku precedentů Nejvyššího soudu, jež zakazují nespravedlnou diskriminaci vůči dětem narozeným mimo manželství. *Reed v. Campbell, 476 U.S. 852, 106 S. Ct. 2234, 90 L. Ed.2d 858; Trimble v. Gordon, 430 U.S. 762, 97 S. Ct. 1459, 52 L. Ed.2d 31.* V New Yorku například nemanželské dítě dědí ze zákona podíl po otci. *N. Y. EPTL 4—1.2(a)(2)(c).* V Massachusetts bylo v trustu slovo „issue“ původně vykládáno tak, že znamená manželské děti. V trustech vykonávaných po 16. dubnu 1987 však je nutno „issue“ interpretovat tak, že zahrnuje všechny potomky, nevyjádří-li zůstavitel opačný záměr. *Powers v. Wilkinson, 399 Mass. 650, 506 N.E.2d 842.*

Mnohé státní zákony upravující dědění ze zákona stanoví, že adoptované dítě je „issue“ (potomkem) svých adoptivních rodičů.

Cenné papíry

Kterýkoli z cenných papírů společnosti nebo vlády, nabídnutý v určité době k prodeji veřejnosti nebo akt či proces distribuce (tj. nabízení) těchto cenných papírů k prodeji společností nebo vládním orgánem. Třída nebo série (emise) obligací, dlužních úpisů atd. obsahují všechny ty, jež jsou vydávány v jednu a tutéž dobu. *Viz také* Distribution; Issuer; Offering; Prospectus; Underwriter; When issued.

Hot issue. Horká emise. Veřejná nabídka, kdy cenné papíry po jejich počátečním prodeji veřejnosti jsou znovu prodávány na otevřeném trhu za ceny podstatně vyšší než byla původní cena při nabídce veřejnosti.

New issue. Nová emise. Akcie nebo obligace prodaná společností poprvé. Výtěžky mohou být použity ke splacení splatných jistin nebo záruk společnosti, na novou tovarnu nebo zařízení, nebo k získání dodatečného kapitálu.

Issue of fact. Faktická otázka vyvstává, jestliže se jedna strana drží nějakého faktu a druhá jej při obhajobě vyvrací. *General Elec. Co. v. Employment Relations Bd., 3 Wis.2d 227, 88 N.W.2d 691, 701.* Je to otázka, která vzniká při popření (odmítnutí) podstatného tvrzení v odpovědi na žalobu nebo v odpovědi žalobce na podstatné tvrzení v odpovědi.

Issue of law. Právní otázka vzniká, když je důkaz nesporný a je-li z něj možné vyvodit jenom jediný závěr. *Chaisson v. Stark, Tex. Civ. App., 29 S.W.2d 500, 503.* Právní otázka vzniká při právní námitce proti žalobě, protižalobě nebo odpovědi nebo proti nějaké její části; nebo v návrhu dohody. *Calif. C.C.P. 589.*

Při podávání návrhu na vydání rozsudku ve zkráceném řízení musí strana prokázat, že soud má rozhodnout jenom právní otázky; tj. musí dokázat, že neexistuje zásadní otázka faktická. Fed. R. Civil P. 56.

Při obhajobě bod týkající se právní otázky nebo skládající se z právní otázky vzniklé právní námitkou na jedné straně a spojením v právní námitce na straně druhé. Výraz „issue“ může být použit tak, aby zahrnoval právní otázku vznesenou právní námitkou proti žalobě a naopak.

Issue preclusion. Výraz znamená, že jestliže byla již učiněna předmětem sporu konkrétní otázka, je další spor o téže otázce vyloučen. Hawkeye Sec. Ins. Co. v. Ford Motor Co., Iowa, 199 N.W.2d 373, 379. Pokud jde o civilní žaloby, koncepce „issue preclusion“ (vyloučení věci) v podstatě znamená, že jakýkoli fakt, záležitost nebo otázka, přímo rozhodovaná nebo nutně se týkající rozhodnutí, žalobě před příslušným soudem, v níž je rozsudek nebo soudní rozhodnutí vyneseno podle skutkové podstaty činu, je nezvratně vyřešen rozsudkem v této věci a nemůže být znovu učiněn předmětem sporu (*res judicata*) v jakékoli budoucí žalobě mezi stranami nebo zainteresovanými osobami, ať už před tímž soudem nebo soudem se stejnou pravomocí (stejně instance), a že rozsudek zůstává příslušným orgánem nezměnitelný, bez ohledu na to, zda nárok nebo příčina žaloby, účel a skutková podstata obou procesů je táž. Palma v. Powers, D. C. Ill., 295 F. Supp. 924, 933. Viz také Collateral estoppel doctrine; Res (*Res judicata*).

Issuer. Vydavatel, emitent. Společností, státní orgány a další právnické osoby, jež vydávají a distribuují cenné papíry. Se zřetelem na dluhopisy na investiční cenné papíry nebo jejich ochranu „vydavatel“ znamená osobu, která (a) umísťuje nebo k umístění svého jména na cenný papír pověřuje (jinak než jako zmocňující správce trustu, matrikář, převodní agent nebo podobně) na důkaz, že investiční cenný papír představuje akcii, účast nebo jiný zájem na jeho majetku nebo podnikání nebo za účelem důkazu jeho povinnosti vykonávat závazek prokázany cenným papírem; nebo (b) přímo nebo nepřímou vytváří dílčí zájmy v jeho právech nebo majetku, které jsou prokázány cennými papíry nebo (c) se stane odpovědnou za jakoukoli jinou osobu označenou v této části jako vydavatel. U.C.C. § 8–201(1). Kterákoliv osoba, jež vydává nebo navrhuje vydat jakékoli cenné papíry; obecně právní entita vlastníci cenné papíry, která je odpovědná za to, že budou nabízeny veřejně nebo soukromě. Viz také Issue (*Securities*).

Pokud jde o akreditivy, znamená banku nebo jinou osobu vydávající úvěr. U.C.C. § 5–103(1)(c).

Co se týče dokumentů o právním titulu, znamená držitele zástavy, který vydává dokument s výjimkou toho, že ve vztahu k nepřijatému příkazu dodání znamená osobu, jež nařizuje vlastníkovu zboží dodávat. Vydavatel znamená jakoukoli osobu, za níž agent nebo zaměstnanec chce jednat při vydávání dokumentu, jestliže agent nebo zaměstnanec má skutečnou nebo zřejmou pravomoc k vydávání dokumentů, přestože vydavatel nedostal žádné zboží nebo že zboží bylo špatně označeno nebo že v každém jiném ohledu agent nebo zaměstnanec porušil své instrukce. U.C.C. § 7–102(g).

Issue roll. V anglické praxi svitek, v němž se musil dříve předkládat předmět žaloby, který byl nadepsán označením, pod nímž byla věc protokolována. V praxi se však

nezapisoval problém v plném znění, pokud měl být posuzován soudem v kraji, až teprve po procesu, ale jen počátečními slovy — *incipitur*. Bylo zrušeno pravidly Hilary Term v.t., 1834.

Issues and profits. Pokud se týká nemovitosti, zahrnují jakýkoli z ní plynoucí zisk, který je k dispozici, ať už vznikne nad povrchem nebo pod ním. „Issues“ jsou statky a zisky z pozemku. Costanzo v. Harris, 71 Wash.2d 254, 427 P.2d 963, 965.

Ita est. Lat. Tak tomu je; tak to je. V novodobém občanském právu je tato fráze formou atestace připojené k opisu z notářského zápisu, jestliže týž opis je proveden zástupcem notáře v kanceláři notáře, který pořídil původní zápis.

Ita lex scripta est. Lat. Tak stojí psáno v zákoně. Zákona je nutno dbát bez ohledu na zřejmou tvrdost jeho použití. 3 Bl. Comm. 430. Musíme být spokojeni se zákonem tak, jak je, aniž bychom pátrali po jeho příčinách. 1 Bl. Comm. 32.

Ita semper fiat relatio ut valeat dispositio. Necht' je výklad vždy takový, aby převládala dispozice.

Ita te Deus adjuvet. Lat. K tomu ti dopomáhej Bůh. Stará forma vzeti pod přísahu v Anglii, obecně ve spojitosti s dalšími slovy, například: *Ita te Deus adjuvet et sacrosancta Dei Evangelia*, K tomu ti dopomáhej Bůh a svatí Evangelisté. *Ita te Deus adjuvet et omnes sancti*, K tomu ti dopomáhej Bůh a všichni svatí.

Ite utere tuo ut alienum non laedas. Uživej svého vlastního majetku a svých práv tak, abys neublížil svému sousedovi nebo mu nebránil užívat jeho majetku a práv. Často se píše „*Sic utere tuo*“, atd. (*v.t.*).

Item. Také; podobně; podobným způsobem; znovu; po druhé. Tohoto slova bylo dříve používáno k označení začátku nového odstavce nebo oddílu, z čehož je odvozeno jeho běžné použití k označení odděleného nebo rozdílného detailu účtu nebo účtenky. Jedna ze stejných nebo nestejných částí, na něž je něco rozděleno nebo považováno za rozdělené; něco, co je méně než celek; počet, množství, masa nebo podobně, považováno za něco, co má vytvořit, s ostatními nebo s jinými, větší počet, množství, masu atd., ať už je v současnosti odděleno nebo není, kus, úlomek, zlomek, člen nebo součást. Oddělený zápis na konto nebo plán, nebo oddělený detail ve výčtu celku. „Item“ v povolené stanovené částce je nedělitelná suma peněz věnovaná stanovenému účelu. Commonwealth v. Dodson, 176 Va. 281, 11 S.E.2d 120, 124, 127, 130, 131.

Pro účely obchodních cenných papírů převoditelný nebo neprevoditelný dokument pro platbu peněz, který je inkasován prostřednictvím inkasního procesu, řízení U.C.C. čl. 4, U.C.C. § 4–104(1)(g).

Itemize. Rozložit na jednotlivé položky. Uvádět každou položku nebo článek odděleně. Používá se obvykle při zmínce o daňovém vyúčtování.

Itemized deduction. Určité osobní výlohy, jež Internal Revenue Code (*viz výše*) připouští jako odpočitatelné z upraveného hrubého příjmu, pokud se daňový poplatník rozhodne nepoužít standardního odpočtu a úhrnné rozepsané snížení překročí standardní odpočet. Příklady zahrnují určité lékařské výdaje, úroky z hypotéky na dům, státní daně z příjmu a charitativní příspěvky.

Iter. Právo cesty. Lat. Jedna z tzv. pozemkových služebností římského práva: je to právo přecházet cizí pozemek, ne však hnát tam dobytek. „Průhon“ je právo přehánět dobytek. V kontinentálním právu služebnost cesty; právo volného průchodu přes soukromý pozemek patří jakožto služebnost k nemovitosti na venkově (*praedium rusticum*). Služebnosti cesty byly trojího druhu: (1) *iter*, právo průchodu nebo průjezdu na koni nebo v nosítkách; (2) *actus*, právo hnát (tažný) dobytek nebo projíždět vozidlem; (3) *via*, plné právo průchodu nebo průjezdu, jež obsahovalo právo procházet nebo projíždět, hnát dobytek nebo projíždět kočárem. Nebo, jak se někteří domnívají, byla tato práva rozlišena šířkou předmětů, které mohly být oprávněně přenášeny po cestě; např. *via*, 8 stop; *actus*, 4 stopy, atd.

Ve starém anglickém právu cesta, především okružní cesta, kterou podnikl soudce jezdicí po svém okrese (okružní nebo cestující soudce), který soudil případy, k jejichž rozsouzení byl vyslán.

V námořním právu cesta nebo trasa. Cesta nebo směr plavby; trasa, po které se loď plaví proto, aby byla plavba pojištěna. Je odlišována od plavby samotné.

Iteratio. Lat. Opakování. V římském právu mohl bonitární vlastník osvobodit otroka a opakování postupu kviritním vlastníkem mělo za následek úplné propuštění z otroctví.

Iter est jus eundi, ambulandi hominis, non etiam jumentum agendi. Actus est jus agendi vel jumentum vel vehiculum: Ita que qui iter habet, actum non habet, qui actum habet, et iter habet, etiam sine jumento. Via est ius eundi et agendi et ambulandi: Nam et iter et actum in se

via continet. (Ulpianus D 8, 3, 1, pr.) „Stezka“ je právo (nějakého člověka) chodit a procházet se (po cizím poli), ne však hnát tam dobytek. „Průhon“ je právo přehánět dobytek nebo jezdit na voze: proto ten, kdo má právo stezky, nemá právo průhonu, kdo však má právo průhonu, má také právo stezky, a to i bez přehánění dobytka. „Cesta“ je právo chodit, přehánět dobytek a procházet se: „cesta“ totiž v sobě zahrnuje i „stezku“ i „průhon“.

Itinera. Okružní cesty soudce.

Itinerant. Putující nebo cestující z jednoho místa na druhé; dříve se týkalo soudců, kteří konali okružní cesty. Používá se také v různých zákonech nebo místních vyhláškách (ve smyslu cestovat z místa na místo) na označení určité třídy obchodníků a obchodních cestujících.

Itinerant peddling. Cestování obchodníka z místa na místo; scházení se a vyjednávání se zákazníky, kdekoli je najde. Good Humor Corporation v. City of New York, 264 App. Div. 620, 36 N.Y.S.2d 85, 91. Viz Hawker.

Itinerant vendor. Tento výraz se v zákonech používá různě; např. osoba zabývající se dočasným obchodem na jednom místě nebo při cestování z místa na místo, přičemž prodává zboží. Viz také Hawker, Peddler.

Ius cogens. Imperativní neboli kategorická norma mezinárodního práva. Dnes je kategorická norma obecného mezinárodního práva normou schválenou a uznanou celým mezinárodním společenstvím států za normu, od níž se nelze odchýlovat a jež může být změněna jedině následnou normou obecného mezinárodního práva tétohož charakteru. (Srov. Vídeňská úmluva o smluvním právu, 1969, Článek 53.)

H. C. BLACK
BLACKŮV PRÁVNICKÝ SLOVNÍK

1. svazek

z amerického originálu
Black's Law Dictionary
(šesté vydání) přeložili:

JUDr. Vladimír Balaš, CSc., ing. Vladimír Drábek, JUDr. Světlana Kopecká, dr. Miroslav Krbec, CSc.,
JUDr. Monika Pauknerová, JUDr. Lenka Pítrová, CSc., JUDr. Jana Reschová, CSc., ing. Lubomír Soukup,
dr. Jiří Vejdělek, JUDr. Jiří Zemánek, CSc., JUDr. Michaela Zuklinová, CSc.

Obálka Michal Houba

Odpovědný redaktor Karel Marek

Technický redaktor Marian Fusek

Vydalo nakladatelství
VICTORIA PUBLISHING, a. s.,
Klimentská 30, 110 00 Praha 1
v roce 1993

Úprava sazby a tisk: Spektrum Brno, s. p.

ISBN 80-85605-23-6

SVK
Ústí n. L.

Nejen nové, ale i 548 krát lepší!



IQ + ❤️ = ŠKODA
Volkswagen Group